

fingo

Fingon ohjelmatusen vuosiraportti 2022

Sisällys

Johdanto	3
1. Fingo vahvistaa kansalaisyhteiskuntaa	7
2. Fingon ohjelma ja Suomen kehityspoliittiset tavoitteet	10
3. Ohjelman tuloksellisuus ja vaikutukset vuonna 2022	17
Tavoite 1: Suomen ja EU:n päättäjät ovat osoittaneet vastuunkantajan roolinsa keskeisissä prosesseissa, joilla tuetaan kansalaisyhteiskunnan kokonaisvaltaista toimintaa kestävän kehityksen edistäjänä	17
Tavoite 2: Suomalaisten kansalaisjärjestöjen kyky toimia yhdessä kehittyvien maiden kansalaisyhteiskunnan toimijoiden kanssa nopeasti muuttuvassa maailmassa on vahvistunut	22
Tavoite 3: Kansalaisten sitoutuminen kestävään kehitykseen on lisääntynyt	31
4. Tulosohjaus: kehittäminen ja arviointitoiminta	37
5. Ohjelman hallinto	40
6. Taloushallinto ja talousarvion toteutuminen	43

Johdanto

TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄMME TAPAHTUI vuoden 2022 aikana monia merkittäviä muutoksia. Jo aiemmin olemassa olleet haasteet kasautuivat ja edelleen laajentuivat Venäjän hyökkäyssodan myötä. Ruoka- ja energiakriisi, ennennäkemätön kuivuus Afrikan sarven alueella, luontokadon eteneminen, hyökkäykset sananvapautta ja demokratiaa vastaan ja pakolaisuuden kasvu Euroopassa ja Afrikassa kasvattivat eriarvoisuuden kiihtyvää kierrettä maailmassa. Toimintaympäristömme muutokset, kuten COVID-19-pandemian myötä lisääntynyt säätely, etenevä ilmastonmuutos, digitaalisen kuilun kasvaminen ja viestinnällinen vallankäyttö rajoittavat kansalaisyhteiskunnan toimintaa monissa maissa.

Kattojärjestönä Fingo pyrki vastaamaan näihin haasteisiin tuomalla jäsenjärjestöjämme yhteen ja vahvistamalla eriarvoisuuden purkamiseen tähtäviä toimia kaikessa työssämme.

Fingo käynnisti vuonna 2022 uuden ohjelma-kauden, joka pohjautuu aiempaa systemisemälle lähestymistavalle ja pyrkii transformatiiviseen muutokseen pureutumalla entistä vahvemmin eriarvoisuuden taustalla vaikuttaviin juurisyihin. Uuden ohjelman toimeenpano edellyttää Fingolta uudenlaista ajattelu- ja lähestymistapaa ja myös sisäistä uudelleen järjestäytymistä, mihin panostettiin vuoden 2022 aikana.

Fingon ohjelma vuosille 2022–2025 keskittyy kehittyvien maiden kansalaisyhteiskuntien vahvistamiseen. Kansalaisyhteiskunta on keskeinen toimija eriarvoisuuden vähentämiseen ja kestävä kehityksen edistämiseen tähtäävässä työssä, ja kansalaisjärjestöillä on merkittävä rooli julkisen vallan ja päätöksenteon valvojina ja tukijoina. Ohjelmamme jakautuu kolmeen tavoitealueeseen:

1) Suomen ja EU:n päättäjät ovat osoittaneet vastuunkantajan roolinsa keskeisissä prosesseissa, joilla tuetaan kansalaisyhteiskunnan kokonaisvaltaista toimintaa kestävä kehityksen edistämiseksi;

2) Suomalaisten kansalaisjärjestöjen kyky toimia yhdessä kehittyvien maiden kansalaisyhteiskunnan toimijoiden kanssa nopeasti muuttuvassa maailmassa on vahvistunut; ja 3) Kansalaisten sitoutuminen kestäväan kehitykseen on lisääntynyt. Ohjelma muodostaa laajan kokonaisuuden, jota toteutetaan vahvasti yhdessä Fingon jäsenjärjestöjen kanssa.

UUODEN 2022 KESKEISIMMÄT ONNISTUMISET OLIVAT:

1) Edistimme järjestöjen kantoja kansallisissa ja kansainvälisissä prosesseissa

Kansallisella tasolla kokosimme järjestöjen voimia vuoden 2023 eduskuntavaalivaikuttamiseen. Kävimme vuoropuhelua poliittisten puolueiden ja median edustajien kanssa sekä tuotimme kehityspolitiikasta ja kestävästä kehityksestä median ja puolueiden tarpeisiin kohdennettuja materiaaleja. Kansainvälisesti työskentelimme eriarvoisuuden vähentämiseksi muun muassa vaikuttamalla ilmastomuutoksen aiheuttamien haittojen ja menetysten korvaukseen tarkoitetun rahaston perustamiseen YK:n ilmastokokouksessa sekä osallistumalla Euroopan komission eriarvoisuusmarkkerin valmisteluprosessiin. Vaikutimme myös vero-oikeuden mukaisuuden kysymyksissä kooten ja mahdollistaen järjestöjen yhteistä vaikuttamistyötä. Rakensimme yhdessä jäsenjärjestöjemme kanssa työryhmien ja erilaisten yhteisten vaikuttamisprosessien kautta alustaa kansalaisyhteiskunnan yhteiselle vaikuttamiselle. Näin järjestöjen toimijuus osaltaan vahvistui globaaleihin ja yhteiskunnallisiin rakenteellisiin kehitystarpeisiin kohdistuvassa vaikuttamistyössä.

2) Vahvistimme järjestöjen valmiuksia toimia nopeasti muuttuvassa maailmassa

Fingon oppimistoiminnassa panostimme vahvasti tulevaisuusajattelun kehittämiseen sekä globaalin

kansalaiskasvatuksen tietoihin ja taitoihin, ja jatkoimme pitkäjänteisesti yhteistyön rakentamista yli toimialarajojen. Näin vahvistimme järjestöjen valmiuksia toimia nopeasti muuttuvassa maailmassa sekä jaoimme järjestökentän monipuolista osaamista muille toimijoille. Toimme globaalisti meneillään olevan kehitysyhteistyön dekolonisaation osaksi vaikuttamis- ja oppimistyötä tukeaksemme jäsenten ennakkointivalmiutta ja kykyä kasvattaa tulevaisuuden osaamista.

3) Fingo tavoitti useampia kohderyhmiä

Fingon ja sen alabrändien (Maailma kylässä -festivaali, Maailman Kuvalehti, Mahdollisuuksien torit) medianäkyvyys kehittyi positiivisesti edelliseen vuoteen verrattuna, ja onnistuimme laajentamaan valitujen teemojen näkyvyyttä. Ilmasto-oikeudenmukaisuus nousi laajimmin näkyväksi aiheeksi Fingon mediaosumissa, ja Maailma kylässä -festivaali toiseksi suurimmaksi. COVID-19-pandemian edelleen aiheuttamista epävarmuuksista johtuen Maailma kylässä -festivaali toteutettiin normaalia pienimuotoisemmin. Tästä huolimatta se keräsi 21 500 kävijää. Myös globaalin kansalaiskasvatuksen työllämme onnistuimme tavoittamaan uusia kohderyhmiä, erityisesti vapaan sivistystyön ja aikuiskasvatuksen toimijoista.

Vuoden 2022 tuloksia voi tarkastella infografiikasta sivulla 5, sekä raportin liitteenä olevasta tuloksetkehikosta.

OHJELMAN ALOITUSVUOSI edellytti sisäisiä tarkasteluja. Vuoden alussa kävimme muutoksen neuvottelut, joiden tavoitteena oli etsiä ratkaisuja ohjelmaturahoitukseen sopeutumiseksi sekä saattaa loppuun Fingon toimintamallin uudistus. Nelivuotisen ohjelmakauden alkaessa organisoiduimme vahvemmin uuden ohjelman sisältöteemojen mukaisesti. Sisällöllistä työtä tehdään moniammatillisissa tiimeissä niistä vastaavien tiiminvetäjien johdolla. Muutoksella tavoittelemme strategisempaa ohjausta, hajautetumpaa johtamista ja systemisempää lähestymistä ohjelman toimeenpanoon.

PMEL-evaluaation suositusten mukaisesti vuonna

2022 tarkensimme ohjelman muutosteoriaa (kts. kuva 1). Erityistä keskustelua herätti vaikuttavuustavoite kehittyvien maiden kansalaisyhteiskunnan toimijoiden vahvistamisesta, jossa Fingon kontribuutio on epäsuora. Fingon sisäinen työ eriarvoisuuden vähentämisen vaikuttavuuden kirkastamiseksi linkittyy vahvasti vaikuttavuustavoitteen määrittelyyn: nähdäänkö Fingolle kokonaisuuden kannalta olennaisimmiksi toimiksi jäsenjärjestöjen vahvistaminen vai eriarvoisuuden juurisyiden purkaminen, ja missä määrin eri muutospolkuja painotetaan. Muutosteorian tarkentaminen näiltä osin jatkuu vuonna 2023. Muutosteorian työstäminen auttaa Fingoa myös vahvistamaan vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden analyysejä ja raportointia, joiden vahvistamista niin ikään jatketaan vuoden 2023 aikana.

FINGON RAHOITUSPOHJA VUONNA 2022

Ohjelmarahoitus on Fingon toiminnan kannalta keskeinen ja rakentaa pitkäjänteisen, tuloksellisen työn perustan. Sen avulla toteutamme Fingon perustetavää järjestöjen kokoajana, osaamisen vahvistajana, viestijänä ja vaikuttajana ohjelmassa määritettyjen tavoitteiden mukaisesti. Omarahoitusta kertyi vuonna 2022 yhteensä 287 594 euroa, joka vastaa 7,56 % ohjelmakustannuksista. Ohjelmataukea täydensi Fingon saama hankerahoitus, jota vuonna 2022 oli vähemmän kuin aiempina vuosina, sillä suuret Bridge 47- ja EU-puheenjohtajuuskausihankkeet päättyivät vuonna 2021. Vuonna 2022 saimme hankerahoitusta SITRA:lta Globaalin sivistyksen edelläkävijät -hankkeelle ja Tulevaisuustaaajuus-kumppanuusohjelmalle sekä opetushallitukselta kasvatusalan Transformer 2030 -täydennyskoulutushankkeeseen. Vuonna 2022 toteutetut hankkeet tukivat vahvasti ohjelman päättävien toteutumista, ja vahvistavat siten myös ohjelmatuella tehtävän työn vaikuttavuutta. Kävimme sisäisiä keskusteluja Fingon rahoitus pohjan laajentamisesta vuonna 2022, ja valmistelimme myös joitakin uusia rahoitushakemuksia. Rajallisista henkilöresursseista johtuen muut käytännön toimenpiteet kuitenkin siirtyivät vuodelle 2023.

TAVOITE 1

Suomen ja EU:n päättäjät ovat osoittaneet vastuunkantajan roolinsa keskeisissä prosesseissa, joilla tuetaan kansalaisyhteiskunnan kokonaisvaltaista toimintaa kestävän kehityksen edistäjänä.

Järjestöjen kantoja edistettiin menestyksekkäästi esimerkiksi liittyen ilmastomuutoksen aiheuttamien haittojen ja menetysten korvaukseen tarkoitettun rahaston perustamiseen ja vammais-inkluusion huomioimiseen ilmastotyössä

40

lausuntoa ja kannanottoa

23

kuulemista

75

päättäjätapaamista

TAVOITE 2

Suomalaisten kansalaisjärjestöjen kyky toimia yhdessä kehittyvien maiden kansalaisyhteiskunnan toimijoiden kanssa nopeasti muuttuvassa maailmassa on vahvistunut.

30 % raportoi kehittäneensä uusia toimintatapoja työnsä toteutukseen

52 % raportoi, että järjestön vaikuttavuus on kasvanut ja kyvyt ottaa huomioon muuttuva toimintaympäristö parantunut

38 % arvioi, että järjestön kyvyt toimia kehittyvien maiden kansalaisyhteiskuntien toimijoiden kanssa ovat parantuneet

Kuusi oppimistoimintaan osallistunutta järjestöä on aloittanut uuden poikki-sektoraalisen kumppanuuden

TAVOITE 3

Kansalaisten sitoutuminen kestäväan kehitykseen on lisääntynyt.

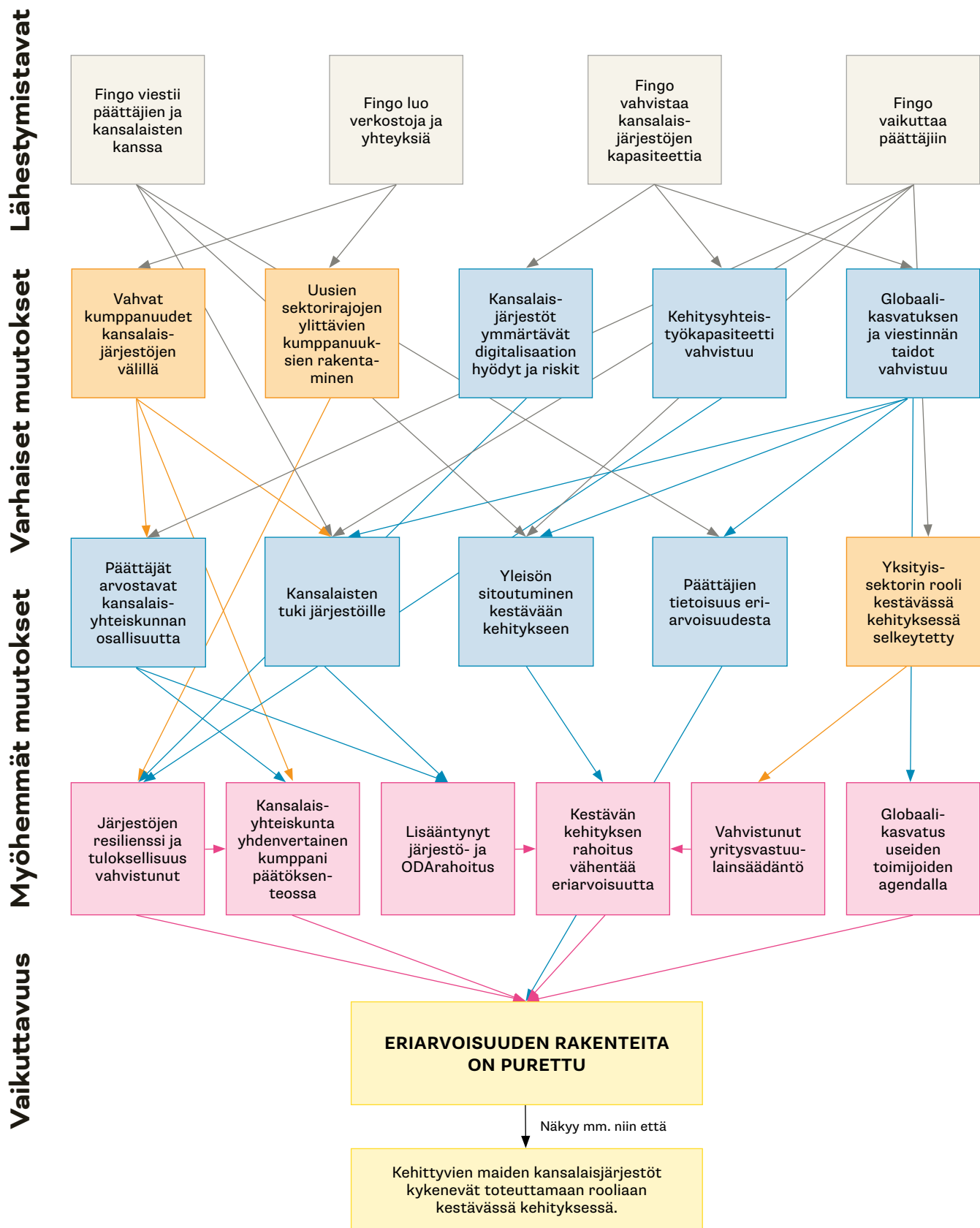
Edellisvuoteen verrattuna Fingon mediaosumien määrä nousi **19 %**

54 % Maailma Kylässä -festivaalin kävijäkyselyyn vastanneista koki tapahtuman vaikuttaneen heidän toimintaansa

Kokonaisjulkisuuden tavoitavuus parani 16 % nousten **20 miljoonaan** median kuluttajaan

Kuva 2: Fingon muutosteoria

SYSTEEMISEN MUUTOKSEN TASOT:

Ajatusmallit

Vuorovaikutussuhteet

Rakenteet

1. Fingo vahvistaa kansalaisyhteiskuntaa

FINGON UUDEN ohjelman päätavoite on, että kehittyvien maiden kansalaisjärjestöt kykenevät toteuttamaan rooliaan kestävässä kehityksessä. Edistimme tätä useiden eri toimintojemme vaikutuksena. Fingon vaikutus kehittyvien maiden kansalaisjärjestöihin on usein välillinen, ja suuri osa työstä tapahtuu jäsenjärjestöjemme sekä suuren yleisön sitouttamisen kautta. Lähtökohtamme on, että vahvistamalla suomalaista kansalaisyhteiskuntaa ja muutosliikettä eriarvoisuuden vähentämisen puolesta, vahvistamme myös kehittyvien maiden kansalaisyhteiskuntaa. Toisinaan vaikutus on suorempi, erityisesti kansainvälisen vaikuttamisen ja Powerbank-toimintomme kautta. Tuomme myös kehittyvien maiden kansalaisyhteiskunnan ääniä esille omassa vaikuttamistyössämme, viestinnässämme, tapahtumissamme ja mediatyössämme, ja vahvistamme näin heidän mahdollisuuksiaan tulla kuulluiksi.

Reagoimme muuttuneeseen toimintaympäristöön, kuten kasvaviin yrityksiin rajoittaa kansalaisyhteiskunnan tilaa sekä Ukrainan sodan herättämään turvallisuuskeskusteluun erityisesti kahdella tavalla. Jäsensimme ”Suomi kansalaisyhteiskunnan veturimaaksi” -vaikuttamisagendan, joka toimii työvälineenä kansalaisyhteiskunnan tilan edistämiseksi globaalisti. Jäsennys toimii pohjana vaikuttamistyöllemme ohjelmakauden aikana. Agenda huomioi kansalaisyhteiskunnan tilan suojeleminen merkityksen demokratialle niin Suomessa kuin kehittyvissä maissa. Lisäksi pidimme vaikuttamisviestinnässämme esillä inhimillisen turvallisuuden merkitystä, jonka keskeinen osallisuuden periaate on edellytys kestäväälle rauhalle.

Kansainvälisesti toimimme tiiviissä yhteistyössä eurooppalaisen kattojärjestömme CONCORDin, globaalin kattojärjestömme FORUSin sekä globaa-

lin CIVICUS-verkoston kanssa globaalin kansalaisyhteiskunnan osallistumismahdollisuuksien vahvistamiseksi. Yhdessä CONCORDin kanssa vaikutimme eurooppalaisten ja afrikkalaisten kansalaisjärjestöjen merkittävään osallistamiseen EU-AU-huippukokoukseen ja sen päätöksentekoon. Globaalisti vaikutimme kehittyvien maiden järjestöjen osallistumismahdollisuuksien puolesta YK-kokouksissa. Myös ilmastohuippukokouksessa teimme läheistä yhteistyötä kehittyvien maiden kansalaisyhteiskunnan toimijoiden kanssa, ja vahvistimme osaltamme kehittyvien maiden toimintaedellytyksiä tukemalla niitä vaikuttamistyössä.

Yhtenä vaikuttamistyömme sidosryhmänä ovat ns. diasporajärjestöt, eli kehittyvistä maista lähtöisin olevien, Suomessa asuvien ihmisten järjestöt. Vuonna 2022 pyrimme huomioimaan näiden järjestöjen tarpeet erityisellä tavalla. Järjestimme esimerkiksi heille kohdennetun erillisen vaalityöhön liittyvän suunnittelu-, koordinaatio- ja infotilaisuuden syksyllä 2022.

Fingon ohjelmataavoite kaksi linkittyy vahvasti kansalaisyhteiskunnan vahvistamiseen. Pyrimme varmistamaan, että suomalaisten järjestöjen kyky toimia yhdessä kehittyvien maiden kansalaisyhteiskunnan toimijoiden kanssa nopeasti muuttuvassa maailmassa vahvistuu. Useissa oppimistilaisuuksissa käsiteltiin myös suoraan kansalaisyhteiskunnan vahvistamista ja sen parhaita käytäntöjä. Muun muassa Fingon kehitysyhteistyön hankehallinnon verkkokurssilla kansalaisyhteiskunnan vahvistaminen on merkittävässä roolissa.

Vahvistimme suoraan kehittyvien maiden kansalaisyhteiskuntatoimijoita Powerbank-toiminnan avulla. Sen järjestämiin koulutuksiin ja verkostoitumistilaisuuksiin osallistui yhteensä 110 eri kansalaisyhteiskunnan toimijaa Itä-Afrikasta. Paikan päällä jär-

jestetyt tapahtumat, esimerkiksi Fingon ohjelma kansalaisjärjestöille Kenia Innovation Week -tapahtumassa, ja englanniksi verkon kautta tarjolla olleet koulutukset ja tilaisuudet antoivat mahdollisuuden paikallisille toimijoille osallistua laajasti Fingon toimintaan. Seurantakyselyssä Itä-Afrikan osallistujat (41 vastaajaa) kokivat löytäneensä uusia tapoja toimia (78 %), tehostaneensa oman organisaationsa toimintaa (95 %), pystyvänsä ottamaan muuttuvan toimintaympäristön paremmin huomioon (85 %) ja organisaation saaneen lisää itseluottamusta toimintaansa (85 %).

Globaalin kansalaiskasvatuksen edistäminen on niin ikään tapahtunut yhteistyössä kehittyvien maiden kansalaistoimijoiden kanssa. Bridge 47 -verkostossa toimijoiden toimintaedellytykset vahvistuivat tietojen, taitojen ja yhteyksien vahvistumisen kautta. Verkostossa tunnistettiin ja tuotiin esiin kansalaisyhteiskunnan vaikuttamismahdollisuuksia, ja koottiin eri tahoja yhteen vaikuttamaan muun muassa UNESCOssa ja YK:n HLPF-kokouksessa. Verkostossa on yli tuhat jäsentä jokaisesta maanosasta.

SUOMALAISEN KANSALAISSYHTEISKUNNAN VAHVISTAMINEN

Fingon erityisrooliin kattojärjestönä kuuluu se, että vahvistamme suomalaisen kansalaisyhteiskunnan kapasiteettia ja aktiivista kansalaisuutta Suomessa. Tämä vaikuttaa välillisesti myös kehittyvien maiden kansalaisjärjestöihin, joiden kanssa vahvistuvat jäsenemme tekevät entistä osaavampaa työtä. Suomalaisen kansalaisyhteiskunnan vahvistamisen kannalta olennaista on edunvalvontatyömme. Tällä saralla olemme muun muassa laatineet suositukset finanssi- ja valvonnalle siitä, miten pankkikäytäntöjä tulisi tämentää järjestötoiminnan työn helpottamiseksi. Laadimme jäsentemme kanssa myös suositukset ulkoministeriölle talousraportoinnin keventämiseksi. Vastaanoton perusteella ne ovat hyödylliset ja käytettävissä kehitysyhteistyön hallinnon kehittämisessä.

Vahvistimme sekä suomalaisten että toimintaamme osallistuneiden, kehittyvissä maissa toimivien järjestöjen kykyä seurata toimintaympäristön muutoksia ja vahvistaa tulevaisuusajattelua omassa

toiminnassaan Tulevaisuustaaajuus-kumppanuusohjelman avulla, johon saimme lisärahoitusta myös Sitralta. Toteutimme tämän lisärahoituksen tuella myös erillisen Tulevaisuustaaajuus-leirin sekä tulevaisuustaitoihin liittyvän julkaisun Fingon jäsenille ja heidän kumppaneilleen.

Vahvistimme suomalaisten järjestöjen toimintaedellytyksiä hanketukeen, viestintä ja globaalikasvatus -tukeen sekä CERV- ja DEAR-instrumentteihin liittyvällä rahoitusneuvonnalla, koulutuksilla ja infotilaisuuksilla. Ohjelmatukijärjestöjen yhteydessä toimivan Laatu ja Vaikuttavuus -työryhmän avulla syntyi järjestöjen oma sparrausryhmä (SASKn vedolla) digitaaliseen ohjelmanhallintaan.

Maailma kylässä -festivaalin kautta reilut 20 000 ihmistä saatiin tutustumaan globaaleihin teemoihin ja kansalaisjärjestöjen työhön. Kävijäkyselyn mukaan 85 % vastaajista koki saaneensa festivaalilta hyödyllistä tietoa tai uusia näkökulmia globaaleista teemoista ja kansalaisjärjestöjen työstä. 54 % koki, että festivaalilta saatu tieto on vaikuttanut heidän toimintaansa. Näistä 55 % koki oppineensa arvostamaan kansalaisjärjestöjen työtä aiempaa enemmän, 13 % kertoi liittyneensä jonkin järjestön jäseneksi ja 11 % vapaaehtoiseksi. Festivaalin puheohjelmanpuolella tuimme järjestöjä laadukkaan ohjelman tuotannossa, mikä parantaa kansalaisjärjestöjen edellytyksiä saada viestinsä kuulluksi.

Suomalaisen kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytysten vahvistamiseksi olemme myös toteuttaneet jäsentemme kanssa viestintäkampanjoita, jotka tuovat esille kansalaisyhteiskunnan merkitystä, mahdollisuuksia ja vaikutuksia kehitysyhteistyössä sekä osana vireää yhteiskuntaa. Esimerkkejä tästä työstä ovat jäsenten kanssa toteutettu yhteinen viestintäkampanja liittyen ulkoministeriön marraskuussa 2022 julkaisemaan kehitysyhteistyön tulosraporttiin ja Toimi koska voit -kampanja, joka toi esille kansalaisvaikuttamisen merkitystä paremman tulevaisuuden rakentamisessa ja ihmisoikeuksien puolustamisessa sekä muistutti, miten kansalaisvaikuttamista eri puolilla maailmaa rajoitetaan yhä enemmän. Kampanja nosti esiin yhdeksän kansalaisvaikuttajan tarinan eri puolilta maailmaa

sekä haastoi suomalaiset yksilöt ja yhteisöt kerto-
maan miten he vaikuttavat. Välillisesti kampanjan
tavoitteena oli myös vahvistaa kansalaisyhteiskun-
tien toimintaedellytyksiä kehittyvissä maissa.

Fingon jäsenjärjestöjen työtä ja tekijöitä nostetiin ympäri vuoden esiin myös Maailman Kuvalehdessä. Mediana Maailman Kuvalehti on helppo tapa tutustua erilaisiin aiheisiin ja kansalaisyhteiskunnan toimintaan Suomessa ja kehittyvissä maissa. Fingon mediatyö COP27:een liittyen toi julkisuutta kansalaisyhteiskunnan toimijoille, ja saimme myös afrikkalaisia järjestöjä median haastatteluihin. Myös Suomessa tehtävä työ globaalin kansalaiskasvatuksen vahvistamiseksi syöttää kehittyvien maiden kansalaisyhteiskuntiin, kun lisäämme täällä ihmisten tietoisuutta eriarvoisuuden purkamisesta sekä keinoista, joilla sitä voidaan tehdä. Vuonna 2022 toteutimme esimerkiksi globaalkasvatuksen oppimiskokonaisuuden, joka vahvisti järjestöjen kapasiteettia tehdä tärkeää eriarvoisuuksien purkamiseen tähtäävää työtä.

FINGON JÄSENOMISTEISUUS

Kattojärjestönä Fingon omistajuus on sen jäsenillä, ja jäsenet ovat ohjelman keskeisiä hyödynsajia. Ohjelman vaikuttavuus syntyykin usein jäsenten kanssa ja niiden avulla. Jäsentensä kautta Fingo tukee välillisesti kehittyvien maiden kansalaisyhteiskuntaa. Työryhmät ja verkostot ovat tärkeä tapa saada jäseniä mukaan vaikuttamaan päätöksentekoon.

Erinäisten organisaatorakenteessa ja henkilöstössä tapahtuneiden muutosten vuoksi seurantaa työryhmien toiminnasta ja niitä varten luotujen periaatteiden toimivuudesta ei toteutettu 2022, kuten oli suunniteltu. Vahvistimme jäsenomisteisuutta kuitenkin kartoittamalla jäsensegmentoinnin keinoin sitä, miten jäsenjärjestöt osallistuvat Fingon eri toimintoihin, kuten työryhmiin, verkostoihin, koulutuksiin ja muihin tilaisuuksiin. Segmentaation avulla saimme hyödyllistä tietoa siitä, miten osallistumisaktiivisuus eri järjestöjen välillä jakautuu. Tunnistimme jäsenten joukosta esimerkiksi noin 40 ohjelma- ja hanketukea saavan järjestön ammattimaisen joukon, joka osallistuu aktiivisimmin niin Fingon vaikuttamis-

kuin oppimistoimintaan. Lisäksi tunnistimme järjestöt, jotka osallistuvat Fingon toimintaan erityisesti koulutusten kautta. Segmentaation tulokset osoittivat myös sen, miten tietyille jäsenjärjestöille Maailma kylässä -festivaali on tärkein yksittäinen Fingon järjestämä toiminto. Tuloksia hyödynnetään mm. vuoden 2023 jäsenkyselyn toteuttamisessa ja tulevien vuosien toiminnan suunnittelussa. Otimme edeltävän vuoden jäsenpolut-projektin opit käyttöön kehittämällä esimerkiksi uusien jäsenten palvelupolkua.

TULOSKEHIKON VAIKUTTAVUUSTAVOITTEEN

(”Kehittyvien maiden kansalaisjärjestöt kykenevät toteuttamaan rooliaan kestävässä kehityksessä”) mittari liittyy Fingon jäsenten kontribuutioon vahvistaa kehittyvien maiden kansalaisjärjestöjen kykyä vaikuttaa kehitykseen Agenda 2030:n mukaisesti: raportoitujen kansalaisjärjestöjen määrä ja kontribuution tapa. Tämän mittarin tarkoituksena on osin tukea UM:n aggregaatti-indikaattoriin 4.2 tarkastelua. Dataa on tarkoitus tarkastella ensimmäisen kerran syksyn 2023 jälkeen, kun järjestöjen vuosiraportit ovat saatavilla. Fingossa on käyty sisäisiä keskusteluja siitä, onko mittari paras mahdollinen tavoitteen mittaamiseen, sillä Fingon kontribuutio jäsenten tuloksiin on epäsuora. Tästä on tärkeä keskustella rahoittajan kanssa, jotta varmistetaan, että turhaa tai päällekkäistä analyysia ei tehdä.

Myös mahdollisuuksia raportoida Fingon omasta kontribuutiosta aggregaatti-indikaattoriin 4.2. “Number of developing country CSOs with improved capacity to influence development in line with Agenda 2030” tarkastellaan jatkossa. Vuodelta 2022 dataa aggregaatti-indikaattoriin ei ole vielä mahdollista antaa, sillä Fingon monitorointijärjestelmää ei ole vielä muokattu vastaamaan tähän tarpeeseen. Käytännössä kuitenkin esimerkiksi Powerbank-toiminnan tuloksena 31 järjestöä Itä-Afrikasta kertoi kiinnittävänsä huomiota teknologian riskeihin ja mahdollisuuksiin vammaisinkluusion näkökulmasta (SDG5), ja 29 järjestöä kertoi aloittaneensa uuden kumppanuuden (SDG17) Powerbankin tuloksena. 17 järjestöä kertoi saaneensa Powerbank-toimintojen myötä uusia työkaluja työhönsä. Näissä tuloksissa voi esiintyä päällekkäisyyksiä.

2. Fingon ohjelma ja Suomen kehityspoliittiset tavoitteet

FINGON OHJELMA kiinnittyy Agenda 2030:een ja Suomen kehityspoliittisiin ja läpileikkaaviin tavoitteisiin, jotka näkyvät kaikissa ohjelman osa-alueissa. Fingo painottaa transformatiivisten muutosten tarvetta erityisesti eriarvoisuuden vähentämiseksi. Ohjelman pitkän aikavälin tavoitteena on tukea kehittyvien maiden kansalaisyhteiskuntia, näin kontribuoiden vahvasti *rauhanomaisiin ja demokraattisiin yhteiskuntiin*. Lisäksi Powerbank kontribuoi painopisteeseen *kestävä talous ja ihmisarvoinen työ*, erityisesti innovaatioiden näkökulmasta, ja vaikuttamistyö tukee muita painopisteitä; *naisten ja tyttöjen aseman ja oikeuksien vahvistaminen, koulutus sekä ilmastonmuutos ja luonnonvarat*. Fingo koordinoi vuoden 2022 aikana esimerkiksi järjestöjen yhteisiä gender-, koulutus ja kehitys-, ilmasto- sekä ruokaturvatyöryhmiä. Maaohjelmien osalta relevantti alue Fingolle on Powerbankin myötä Itä-Afrikka, ja olemmekin käyneet keskustelua Suomen suurlähetystössä Keniassa Suomen maaohjelmista vuonna 2021. Myös vuoden 2022 aikana keskustelimme ja jaoimme tietoa suurlähetystön kanssa puolin ja toisin.

Fingon lähestymistapa kestävän kehityksen edistämiseen on toisaalta kirittää valtiota oman toimintansa kestävyudessa ja toisaalta tukea kansalaisjärjestöjä eri rooliensa kautta vaikuttaa ja toimeenpanna kestävä kehitystä parhaalla mahdollisella tavalla. Globaalilla tasolla kiinnitimme huomiota esimerkiksi YK:n pääsihteerin António Guterresin tiekartan, Our Common Agenda, toimeenpanon käynnistymiseen. Tiekartan tarkoi-

tuksena on vauhdittaa kestävän kehityksen konkreettista toimeenpanoa kaikkialla maailmassa seuraavien vuosien aikana.

Ensimmäinen tiekartan painopistealueista oli koulutus ja kasvatus, joihin globaalit kriisit ovat vaikuttaneet voimakkaasti. Meidän fokuksemme on ollut ennen kaikkea globaalin kansalaiskasvatuksen merkityksen vahvistamisessa. Heinäkuun HLPF:ssä nostimme tätä esiin järjestämällä korkean tason sivutapahtuman. Bridge 47 -verkoston kautta vaikutimme siihen, että globaalin kansalaiskasvatuksen merkitys osana jatkuvaa oppimista huomioidaan. Transforming Education -huippukouksessa keskusteltiin ensimmäistä kertaa koulutuksesta ja kasvatuksesta valtionpäämiestasolla. Huippukokous tunnistikin koulutuksen kriisin ohella myös jatkuvan oppimisen ja kansalaiskasvatuksen merkityksen. Kuitenkin toimeenpano ratkaisee, ja työ jatkuu tiiviisti niin UNESCO:n kuin jäsenmaidenkin kanssa. Our Common Agendaan vaikuttaminen tapahtuu tiiviissä yhteistyössä globaalien kansalaisjärjestöjen kanssa.

Euroopan unioni käynnisti syksyllä ensimmäisen Agenda 2030 -raporttinsa laatimisen YK:lle, ja vaikutimme prosessiin ja raportin sisältöön CONCORDin ja SDG Watchin kautta. Raportti valmistui kevään 2023 aikana.

Suomen hallituksen hallitusohjelman punaisena lankana oli vielä vuonna 2022 kestävän kehityksen kokonaisvaltainen edistäminen. Sen konkretisoinniseksi kestävän kehityksen toimikunta laati tiekartan tuleville vuosille. Fingo koordinoi järjestöjen näkemyksiä tiekarttaan. Oma panoksemme keskit-

tyi ennen kaikkea osaaminen-, sivistys ja kestävät elämäntavat- sekä globaali ulottuvuus -muutosalueisiin. Pääviestimme keskittyivät johdonmukaisuuden edistämiseen ja Suomen toimien vaikutukseen niin paikallisesti kuin globaalisti sekä tietoisuuden ja osaamisen merkityksen tunnistamiseen kaikessa kestävä kehityksen toimeenpanossa. Voimme olla tyytyväisiä tiekartan lopputulokseen. Yksittäisten tavoitteiden sijaan strategiaan muutosalueisiin perustuva tiekartta on herättänyt paljon kiinnostusta myös kansainvälisesti, ja esittelimme sitä laajalti eri toimijoille eri puolilla maailmaa.

Kestävän kehityksen edistäminen vaikuttaa taustalla punaisena lankana lähes kaikessa Fingon viestinnässä. Kestävän kehityksen teemoja käsiteltiin aktiivisesti eri viestintäkanavissa sekä Maailman Kuvalehdessä, Maailma kylässä -festivaalilla, jonka teemana oli ”Planeettamme rajat” ja muissa tapahtumissa. Yhtä lailla kestävä kehityksen teemat näkyvät Fingon järjestämissä oppimistilaisuuksissa. Vuonna 2022 globaalikasvatuksen oppimiskokonaisuuden keskiössä oli miten saada ihmisille lisää tietoa, innostusta ja keinoja toimia kestävä kehityksen edistämiseksi. Tulevaisuustaitojen oppimistilaisuuksissa kuvittelimme yhdessä kestäviä tulevaisuuksia ja ideoimme askeleita niihin pääsemiseksi. Myös Fingon jäsenjärjestöjen Agenda2030 -työn visualisointi päivitettiin vuonna 2022. Fingon jäsenjärjestöistä noin 70 % kertoo edistävänsä kestävä kehitystä toimissaan.

Kestävän kehityksen toteutuminen vaatii kokonaisvaltaista lähestymistapaa, ja sen tulee näkyä myös kaikessa omassa toiminnassamme. Etsimme Fingon uuden toimiston yhteiskuntasitoumuksemme kriteerien mukaisesti ja varmistimme muun muassa uusien tilojen esteettömyyden. Fingo olikin yksi kestävä kehityksen toimikunnan palkitsemista tahoista vuonna 2022.

IHMISOIKEUSPERUSTAISUUDEN TASO

Ohjelman ihmisoikeusperustaisuuden taso oli ensimmäisenä ohjelmavuotena progressiivi-

sella tasolla. HRBA oli tärkeä analyttinen työkalu ohjelman muotoilussa. Ohjelman kolme outcome-aluetta määriteltiin tunnistettujen vastuunkantajien ympärille: Päätöksentekijät Suomessa ja EU:ssa, suomalaiset kansalaisjärjestöt ja suuri yleisö. Fingon erityisluonne kattojärjestönä tarkoittaa kuitenkin sitä, että Fingo ei pysty samalla tavalla osallistamaan hyödynsajia kehittyvissä maissa kuin jäsenensä. Fingon rooli on tässä pitkälti välillinen, ja jäsenjärjestömme nousevat erityisen tärkeään asemaan. Olemme tunnistanee, että ihmisoikeusperustaisuuden osaamista ja sisällyttämistä organisaatiokulttuuriin voisi Fingossa edelleen vahvistaa, jotta pääsisimme transformatiiviselle tasolle ohjelma-kauden aikana.

MITEN VÄHENSIMME ERIARVOISUUTTA?

Eriarvoisuuden moniulotteisuus ja sen vähentämisen edistäminen oli entistä näkyvämmän osa Fingon työtä, joka täsmennettiin ulottuvaksi kolmelle tasolle. Täsmennys auttaa todentamaan ja seuraamaan yhdenvertaisuutta lisääviä toimia.

1) Sosiaalisten haitallisten normien tunnistaminen ja purkaminen

Fingo keskittyy erityisesti kehitysyhteistyön, kestävä kehityksen rahoituksen, ilmasto-oikeudenmukaisuuden ja vero-oikeudenmukaisuuden teemoihin. Käynnistimme Fingo Talks Inequality -keskusteluserjan, jossa tunnistetaan syrjinnän vastaisia toimia ja edistetään toimijoiden kohtaamista. Sisäisesti käynnistetty tasa-arvoarvio sekä anti-rasismien integrointi erityisesti globaalin kansalaiskasvatuksen oppimissisältöihin keskittyvät nimenomaan haitallisten normien purkuun. Koulutuksen antena pidettiin muun muassa sitä ”ettei tarjottu aivan valmiita vastauksia vaan rohkaistiin osallistujia pohtimaan asioita. Samalla silti se, että oli selkeitä neuvoja siihen, miten oman työpaikan toimintaa voi tarkastella antirasismien kantilta, oli hyvä.”

2) Globaaliin ja historialliseen eriarvoisuuden pureutuminen

Työ keskittyi voimakkaasti kehitysyhteistyön dekolonisaation ja vallansiirron tematiikkaan, jota koordinoi sisäinen tiimi. Teemaa tuotiin esiin jäsenjärjestöille sekä syys- ja kevätkokousten sisällöissä ja vuonna 2023 lanseerattavan Shifting the Power -työpajasarjan valmistelussa aktiivisten jäsenjärjestöjen kanssa. Vuoden aikana luotiin suorat kontaktit kansainvälisten toimijoiden (Peace Direct, Pledge For Change, Oxfam, BOND, Partos ja Hollannin ulkoministeriö) kanssa pyörän uudelleen keksimisen välttämiseksi. Näiden toimijoiden suositukset loivat pohjan mm. eettisen viestinnän ohjeistuksen valmisteluiden käynnistämiseksi vuoden 2022 aikana. Mahdollistimme alan edelläkävijöiden, kuten Jason Hickelin (johtava ekologisen talouden ja imperialismin tutkija) ja Dylan Matthews (PeaceDirect) osallistumisen Maailma Kylässä -festivaaliin ja Fingon syyskokoukseen. Vahva vaikuttaminen CONCORDin Inequality-työryhmässä sisälsi mm. Euroopan komission eriarvoisuusmarkkerin valmisteluun osallistumisen. Vallansiirto oli keskeistä myös kotimaan vaikuttamistyössä erityisesti liittyen 1325-toimintaohjelmaan ja laajemmin turvallisuus-teemaan vaikuttamiseen.

3) Tämänhetkisten kehitysyhteistyö-teemojen ja niihin vaikuttavien ilmiöiden, kuten ilmastonmuutos, koulutus, ruokaturva, tasa-arvo ja turvallisuus tarkastelu eriarvoisuuden lähtökohdista.

Fingon luotsaama kansalaisyhteiskuntakärki jo mainitussa COP27-vaikuttamisessa fokusoivat vammaisten henkilöiden oikeuksiin. Fingo on tunnustettu vahvan asiantuntijuuden työrukkasena eriarvoisuuden vähentämisen edistämässä mm. kansalaisjärjestöedustajana STM:n Globaalin Sosiaalipolitiikan verkostossa, YK:n sosiaalisen kehityksen toimikunnan työssä sekä YK:n huippukokoussarjan valmisteluissa. Fingo toimi kansalaisjärjestöedustajana myös UM/OKM-vetoisessa Koulutus Kehittyvissä Maissa -monitoimijaverkostossa.

Kestävän kehityksen edistämisen ohella eriarvoisuuden vähentäminen on keskiössä kaikessa Fingon viestinnässä. Erityisen vahvasti vuonna 2022 se liittyi ilmasto-oikeudenmukaisuuden edistämiseen vammaisten henkilöiden oikeuksia painottaen.

Eriarvoisuuden vähentäminen oli laajasti esillä globaalin kansalaiskasvatuksen tietojen ja taitojen edistämiseen keskittyvässä työssä (koulutukset, muut oppimistilaisuudet, tapahtumat ja verkostot) ja siihen liittyvässä viestinnässä, mm. globaalikasvatus.fi ja sieltä löytyvä järjestöjen vinkkipankki. Läpileikkaavista teemoista esillä olivat myös vammaisuus ja sukupuolten tasa-arvo. Globaalikasvatuksen verkkokurssilla on eriarvoisuuksien purkamista käsittelevä osio, joka muun verkkokurssin tavoin oli ennakkolukemisenä Syvyyttä uudistuvaan globaalikasvatukseen -oppimiskokouksissa. Eriarvoisuus teemana oli näkyvästi esillä myös muussa globaalin kansalaiskasvatuksen työssä, mukaan lukien molemmissa globaalin kansalaiskasvatuksen erillisrahoitteisissa hankkeissa (Globaalin sivistyksen edelläkävijät ja Transformer 2030).

Toiminnassa pääsimme käsittelemään monimuotoista globaalia eriarvoisuutta ja eriarvoisuuksien purkamista laajemmin sivistys- ja kasvatustalouden toimijoiden kanssa ja nostimme esiin uusia ääniä ja näkökulmia osaksi tulevaisuudesta käytävää keskustelua. GLOBS-hankkeen loppuseminaarissa nostimme esiin nuorten, vähemmistöjen ja kehittyvien maiden asiantuntijoiden näkökulmia sekä keinoja purkaa eriarvoisuutta ylläpitäviä rakenteita. Eriarvoisuuden purkamisen oli lisäksi yhtenä aiheena globaalikasvatuksen podcast-sarjassa.

Eriarvoisuuden vähentäminen näkyi vahvasti Maailman Kuvalehden sisällöissä läpi vuoden. Myös lehden monimuotoinen tekijäkaarti tukee eriarvoisuuden vähentämistä. Globaalin kansalaiskasvatuksen rooli on vahvasti linkittynyt ihmisten mentaalisten mallien ja sen kautta toiminnan muutokseen, ja esimerkiksi Maailman Kuvalehden kautta tähän pyritään vaikuttamaan suoraan.

MITEN EDISTIMME TASA-ARVOA?

Osana rakenteellisen eriarvoisuuden vähentämistä toteutimme sisäisen tasa-arvokyselyn, jonka tarkoituksena oli tarkistaa organisaation oman osaamisen ja asenteiden taso. Tämän perusteella laadimme vuoden 2023 aikana suositukset tasa-arvon valtavirtaistamisen vahvistamiseksi edelleen niin, että sekä Fingon että jäsenjärjestöjen osaaminen ja seurantajärjestelmät vahvistuvat. Kyselyn perusteella erityistä huomiota vaatii intersektionaalisen lähestymistavan käytännön toimeenpano.

Tasa-arvon valtavirtaistaminen todentui erityisen hyvin kaiken oppimistoiminnan suunnittelussa, missä sukupuolten moninaisuuden ja tasa-arvon huomioiminen oli systemaattinen osa kokonaisuutta. Ulkoisen viestinnän osalta sukupuolten tasa-arvon sekä naisten oikeuksien ja aseman edistäminen on sisällöllisesti osa Maailman Kuvalehden dna:ta. Lehden jokaisessa numerossa käsiteltiin monipuolisia tasa-arvokysymyksiä. Esimerkkejä sisällöistä ovat mm. Nigerian naimattomien naisten esteet saada ehkäisypalveluja sekä feminististen eläintensuojelijoiden haastattelut. Niinikään Maailma kylässä -festivaalin ohjelmasta naisten oikeudet ja vero-oikeudenmukaisuus nousivat erityisen hyvin esiin mediassa. Vuonna 2022 julkaistun Globaalikasvatusta -podcast-sarjan yksi jakso käsittelee erityisesti sukupuolten moninaisuutta.

Fingon yhdessä Väestöliiton kanssa koordinoima Gender & kehitys -työryhmä keskittyi vuoden aikana vahvasti feministisen ulkopolitiikan strategiseen esilletuomiseen, myös vaalivaikuttamisessa. Fingon asiantuntija oli mukana UM:n teettämän Understanding Feminist Foreign Policy -raportin haastatteluryhmässä sekä CONCORDin Gender Reference Group -ryhmän vaikuttamistyössä teeman osalta mm. marraskuussa laadituissa suosituksissa Espanjan puheenjohtajakaudelle. EU-tason vaikuttamistyössä nousi vahvasti Gender Action Planin (GAP III) jalkauttamisen haasteet intersektionaalisuuden sekä transformatiivisen muutoksen osalta. Kansallisesti nostimme myös tasa-arvon osalta uusia teemoja, erityisesti luomalla yhteyden

NATO:n gender equality -sitoumuksia toimeenpanevan yksikön kanssa. Näimme, että jäsenjärjestöjen osaaminen uudessa turvallisuustilanteessa vaatii entistä vahvempaa Naiset, rauha ja turvallisuus -osaamista.

Osana YK:n Generation Equality -työn Suomen teknologiaan ja digitalisaatioon keskittyvää toimintakoalition sparrausryhmää edustimme laajempaa jäsenkenttää ja osaltamme nostimme digitalisaation tasa-arvovaikutuksia esiin omassa työssämme konkreettisesti Powerbank-toiminnan kautta.

Uutena toimena tuotimme Suomen Lähetysseuralle räätälöidyn koulutussarjan, mikä käsitteli sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamista ja Do No Harm -prinsiipin jalkauttamisen vahvistamista. Koulutus nojasi UM:n läpileikkaavien tavoitteiden standardeihin ja syvensi henkilökunnan osaamista teemassa Suomessa ja Nepalissa.

MITEN EDISTIMME ILMASTON- MUUTOKSEEN SOPEUTUMISTA JA SEN HILLINTÄÄ?

Ilmasto-oikeudenmukaisuus on tärkeä osa Fingon poliittista vaikuttamistyötä. Fasilitoimme järjestöjen ilmasto-oikeudenmukaisuuden ja -rahoituksen työryhmää, osallistumme olennaisesti kansallisiin ilmastopoliittisiin prosesseihin ja vaikutamme osana kansainvälistä ilmasto-oikeudenmukaisuuden verkostoa (Climate Action Network, CAN).

Fingon ilmasto-oikeudenmukaisuuden ja -rahoituksen työryhmä kokoaa eri kehitys- ja ihmisoikeusjärjestöjen ilmastoasiantuntijoita ja tutkijoita tekemään yhteistä poliittista vaikuttamistyötä ja tiedonvaihtoa. Ryhmä kasvoi vuoden 2022 aikana, ja työryhmän käsittelemät teemat ovat myös laajentuneet koskemaan ilmastomuutoksen sopeutumispoliittikkaa, ilmastomuutoksen aiheuttamia menetyksiä ja vahinkoja sekä ihmisoikeus- ja kansalaisyhteiskunnan osallistumiskysymyksiä kansainvälisessä ilmastopoliitikassa. Työryhmä kirjoitti esimerkiksi yhteisiä lausuntoja (mm. Suomen sopeutumispoliittikkaa ja kansallista ilmastorahoituksen strategiaa koskien), mediatiedotteita ja

mielipidekirjoituksia suurimpiin suomalaisiin sanomalehtiin ja tapasi säännöllisesti myös ministeriöiden virkamiehiä sekä eri sektoreiden sidosryhmien edustajia (ml. elinkeinoelämä, tutkimuslaitokset). Työryhmä toteutti webinaareja, joissa tuotiin esiin kehittyvien maiden kansalaisyhteiskunnan näkökulmia ilmastokriisiin. Ryhmä toimi koordinoitusti yhteistyössä mm. Kehityspoliittisen toimikunnan kanssa sen kansainvälistä ilmastorahoitusta koskevassa työssä (asiantuntijatiedon tuottaminen, analyysit, päättäjätapaamiset, jne).

Fingo toimi aktiivisena jäsenenä erityisesti ympäristö- ja kehitysjärjestöjen kattojärjestö Climate Action Network CANin ilmastomuutokseen sopeutumista ja kansainvälistä ilmastorahoitusta käsittelevissä työryhmissä ja näiden vaikuttamistyössä etenkin EU:n komission suuntaan. Osallistuimme myös CAN-Europe'n delegaatioissa joka kesäkuu Bonnissa pidettäviin YK:n ilmastoneuvotteluihin, joissa Fingo vuonna 2022 seurasi etenkin maailmanlaajuisista sopeutumistavoitetta koskevia neuvotteluita.

Osallistuimme Suomen delegaation jäsenenä YK:n ilmastokokoukseen, COP27:aan. COP27-tavoitteista toteutuivat erityisesti Loss&Damage -rahas- ton ja vammaisinkluusion edistämiseen liittyvät tavoitteet sekä medianäkyvyys. Kansainvälisten järjestökoalitoiden ja etenkin kehittyvien maiden järjestösektorin pääasiallinen tavoite COP27-kokoukseen oli, että YK:n alaisuuteen perustettaisiin uusi, erillinen rahasto kanavoimaan tukea kehittyviin maihin ja ihmisille, jotka kärsivät ilmastotuhoista. Järjestöjen sekä median kovan paineen alla COP27 päätti uuden rahaston perustamisesta. Myös Fingon tavoite näkyvyyden antamisesta afrikkalaisille järjestöille toteutui hyvin.

Toteutimme Pohjoismaisen ministerineuvoston paviljongissa vammaisinkluusiota ilmastotyössä käsitelleen sivutapahtuman, joka antoi äänen vammaisille ja afrikkalaisille kansalaisaktivisteille, joilla ei ollut mahdollista osallistua kokoukseen paikan päällä. Sivutapahtuman paneeliin osallistui myös suomalainen ministeri ja mm. YK:n sopeutumisrahaston johtaja, minkä kautta aihe sai näkyvyyttä päättäjien keskuudessa.

Ilmastomuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen on läpileikkaava teema oppimistoiminnan sisältöjen suunnittelussa. Tulevaisuustyöskentelyssä aihetta pohdittiin esimerkiksi ilmastokriisin kanssa elämisen ja sen herättämien tunteiden käsittelyn näkökulmista. Globaalikasvatuksen podcastissa äänessä olivat nuoret ilmas- toaktivistit ja näkökulmana nuorten ilmastotoimi- juus. Myös erillisrahoitteisen Transformer 2030 -hankkeen koulutuksissa käsiteltiin kestävää elä- määntapaa ja kestävyyttä.

Kehitysyhteistyöhankkeita hakeville järjestöille järjestettiin teemasparrauksia gender- ja ilmasto- teemoista sekä usean järjestön tavoittanut erilli- nen koulutus ilmastokysymyksistä läpileikkaavina tavoitteina kehitysyhteistyöhankkeissa.

COP27 -ilmastokokous valittiin yhdeksi päätee- maksi Fingon viestinnässä vuonna 2022. Tavoitteena oli suomalaisen kansainvälistä ilmastopolitiikkaa käsittelevän mediaraportoinnin monipuolistumi- nen ja sen laadun paraneminen. Erityisesti tavoit- telimme globaalin ilmasto-oikeudenmukaisuuden teemojen ja problematiikan sekä kehittyvien mai- den prioriteettien – etenkin kehittyvien maiden kansalaisyhteiskunnan viestien – näkyvän suoma- laisessa mediaraportoinnissa COP27-kokouksen alla. Järjestöjen asiantuntijoita, ja etenkin afrikka- laisten järjestöjen edustajia, pyrittiin saamaan esiin suomalaisissa uutisjutuissa. Tavoitteena oli myös toimittajien ja toimitusten ymmärryksen vahvistu- minen kansainvälisen ilmasto-oikeudenmukaisuus- den kysymyksissä.

Fingon välittämät viestit ja globaalin ilmasto- oikeudenmukaisuuden kysymykset näkyivät laa- jasti suomalaisen valtavirtamedian raportoinnissa. Tuloksena oli kymmenkunta artikkelia/radio-/ televisio-ohjelmaa, johon Fingoa oli haastateltu tai Fingon edustajaa siteerattu, 3 mediaosumaa, joihin Fingo oli vaikuttanut esimerkiksi taustoit- tamalla aihetta tai ehdottamalla haastateltavia ja 5 Fingon omaa artikkelia Maailman Kuvalehdessä ja muissa medioissa. Myös Fingon jäsenjärjestöt pääsivät esille aiheen tiimoilta mediassa (kaksi aamu-TV-haastattelua). Mm. Fingon työn tuloksena

suomalaisen valtavirtamedia raportoi aikaisempiin vuosiin verrattuna syvällisemmin ja monipuolisemmin ilmasto-oikeudenmukaisuuden aiheista ja kehittyvien maiden kansalaisyhteiskunnan näkökulmasta.

Toimittajille järjestetty korkean tason tiedotustilaisuus kokosi yhteen kymmenkunta aiheesta kiinnostunutta toimittajaa, ja sai heiltä kiitosta. Fingo tarjosi myös tiloja afrikkalaisten kansalaisjärjestöjen ja ilmastoaktivistien äänille ennen COP27-kokousta sekä jäsenilleen tietoa, koulutus-tyyppisiä tilaisuuksia ja vaikuttamisen paikkoja, mm. kaksi webinaaria: ”sopeutuminen ja afrikkalaiset järjestöt” ja ”nuoret afrikkalaiset aktivistit ja L&D-politiikka”, jotka kokosivat yhteensä noin 150 osallistujaa. Erityisesti ”Näin seuraat kansainvälisiä ilmastoneuvotteluita”-tilaisuus, sekä ilmastokokouksen alku- ja loppuanalyysitilaisuudet saivat kiitosta osallistujiltaan. COP27:n medianäkyvyyden ja myös muiden tavoitteiden saavuttamisen taustalla oli laaja yhteistyö eri järjestöjen kanssa Suomessa ja maailmalla.

Maaailma kylässä -festivaalin 2022 teemana oli ”Planeettamme rajat”. Ohjelman eri elementeissä, kuten puhe-, musiikki- ja elokuvaohjelmassa käsiteltiin mm. ilmastomuutoksen vaikutuksia, sen hillintää, siihen sopeutumista sekä kansalaisyhteiskunnan ratkaisumahdollisuuksia. Ilmastoteema nousi esiin myös Fingon järjestämässä Vuoden 2022 Maaailmanparantaja -kilpailussa. Kunniainmaininnan saanut itähelsinkiläinen perheenäiti ja luokanopettaja Ami Värtö tekee Instagram-tilillään merkittävää ilmastoaktivismia ja on esimerkki tavallisen kansalaisen antamasta panoksesta laajemman ilmastotietoisuuden eteen. Värtö vieraili saamansa kunniainmaininnan tiimoilta Ylen aamu-tv:ssä kertomassa työstään.

MITEN EDISTIMME VAMMAISTEN HENKILÖIDEN OIKEUKSIA?

Vaikuttamistyössä Fingo tekee tiivistä yhteistyötä vammaisjärjestöjen kanssa. Suomalaiset kehitysyhteistyössä toimivat vammaisjärjestöt ovat jäs-

niämme. Olemme pitäneet vammaisten henkilöiden oikeuksia esillä vaikuttamistyössämme, esimerkkinä lausunto eduskunnalle esteettömyydestä ja avoin kirje ulkoasianvaliokunnalle Ukrainan jälleenrakentamiseen liittyen, jossa toimme esille vammaisten osallistamisen tärkeyden. Olemme osallistuneet myös ulkoministeriön YK:n ihmisoikeusneuvoston kokousten asialistaan liittyviin evästystilaisuuksiin ministerille, ja antaneet syötteitä vammaisten oikeuksiin liittyen.

Merkittävin vaikuttamistoimi oli yhdessä Abiloksen, Suomen Lähetyseuran ja Fidan kanssa järjestetty sivutapahtuma (”Disability rights – disability inclusion in climate action”) COP27-ilmastokokouksessa. Korkean tason paneelikeskustelu sai erinomaista näkyvyyttä ja toi tyypillisesti tekniseen ilmastokeskusteluun yhdenvertaisuuden vaateen sekä vammaisten järjestöjen ja henkilöiden osallistumisen. Suomen sosiaali- ja terveysministeri Sarkkinen osallistui paneeliin, josta hän myöhemmässä epävirallisessa keskustelussa ilmaisi saaneensa paremman konkreettisen ymmärryksen ilmastomuutoksen ja laajemman sosiaalipolitiikan välttämättömästä kytköksestä. Myös uusi ilmastosuurlähettiläs osallistui tapahtumaan ja kertoi seuraavana päivänä pohdinnoistaan nostaa vammaisinkluusio Suomen kansainvälisen ilmastotyön yhdeksi kärkiteemaksi. YK:n sopeutumisrahaston johtaja Mikko Ollikainen kertoi, että sopeutumisrahasto keskustelee intersektionaalisuudesta ja vammaisinkluusiosta enenevässä määrin. Tapahtuma aktivoi myös yhteydenottoja ja tapaamispyyntöjä vammaisjärjestöiltä.

Fingo Talks Inequality -keskustelutarja käynnistyi vammaisten henkilöiden oikeuksiin keskityneellä tilaisuudella. Sarja jatkuu vuonna 2023. Vuonna 2022 aloitimme myös ”Vammaisinkluusio ja vammaisuuteen pohjaavan tiedon kerääminen kehitysyhteistyössä ja globaalikasvatuksessa” -koulutuksen suunnittelun yhteistyössä ulkoministeriön kanssa. Koulutus toteutui vuonna 2023.

Ymmärrys vammaisuuteen ja sukupuoleen liittyvistä mahdollisuuksissa ja riskeistä digitalisaation ja teknologian käytössä vahvistui Powerbankin

toimintojen ansiosta: 31 järjestöä Itä-Afrikasta kertoi kiinnittävänsä huomiota teknologian riskeihin ja mahdollisuuksiin vammaisinkluusion näkökulmasta Powerbankin työn ansiosta.

Otimme esteettömyyden ja saavutettavuuden erityisen huomion alle Maaailma kylässä -festivaalilla ja muissa Fingon järjestämissä tapahtumissa. Huolimatta selkeistä saavutettavuusohjeista, Fingon syyskokouksen tila Suvilahden Tiivistämöllä oli esteellinen; tilan lavalle ei päässyt pyörätuolilla. Vakavan keskustelun tuloksena Tiivistämöllä on nyt pyörätuolihissi. Pohdimme jatkuvasti tapoja vahvistaa saavutettavuutta. Vaikka tilaisuuksissa on käytössä induktiosilmukka, viittomakielen käyttö on ollut vielä puutteellista. Saavutettavuuden vaatimukset, mm. värien, kontrastien ja fonttien käyttö sekä kuvien ja videoiden tekstitys pyritään huomioimaan myös Fingon viestinnässä koko ajan paremmin.

3. Ohjelman tuloksellisuus ja vaikutukset vuonna 2022

Tavoite 1: Suomen ja EU:n päättäjät ovat osoittaneet vastuunkantajan roolinsa keskeisissä prosesseissa, joilla tuetaan kansalaisyhteiskunnan kokonaisvaltaista toimintaa kestävän kehityksen edistäjänä.

KESKEISET TULOKSET JA TULOKSEEN VAIKUTTANEET TEKIJÄT

Vuoden 2022 vaikuttamistyön keskeisiä prosesseja yhdessä kehitysjärjestöjen kanssa olivat eduskunta-vaaleihin 2023 vaikuttaminen, osallistuminen YK:n COP27-ilmastokokoukseen, kansalaisyhteiskunnan globaaliin tilaan vaikuttaminen sekä globaaliin

kansalaiskasvatukseen liittyvä vaikuttaminen (tästä lisää tavoite 3:n alla). Lisäksi vaikuttamistyötä kehitettiin sisäisesti. Tuloksemme liittyvät erityisesti näihin prosesseihin.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan suuntasi Suomen ja suomalaisten huomiota entistä enemmän kotimaahan ja Eurooppaan. Globaalit aiheet, kes-

Taulukko 1

Mittari	Tavoitetaso	2022 tulos
Fingon tekemien lausuntojen ja kannanottojen määrä	Lausuntojen lukumäärä säilyy samalla tasolla vuosittain (35 vuonna 2021)	Yhteensä 40 lausuntoa (virallisia lausuntoja 25, avoimia kirjeitä päättäjille 9, Fingon kannan julkinen esittely 6)
Henkilökohtaisten päättäjäkontaktien lukumäärä (vain sovitut tapaamiset ja vierailut Fingon työryhmiin) ja kontaktien laatu	Yhteensä 20-30 sovittua vuosittaista tapaamista, jotka edistävät tavoitteellisesti eriarvoisuuteen tai kansalaisyhteiskunnan tilaan liittyviä teemoja	Yhteensä 75 tapaamista
Fingon saamien kutsujen lukumäärä kuulemisiin, toimikuntiin/työryhmiin ja virallisiin delegaatioihin	Kutsujen lukumäärä säilyy noin kahdessakymmenessä vuosittain.	Yhteensä 23 (kuulemiset: eduskunta 6, EU 6, kansainväliset 4; toimikunnat 6; delegaatiot 4)
Jäsenjärjestöjen osallistuminen vaikuttamistyöhön alatavoitteen 1.3. osalta	Jäsenjärjestöjen osallistuminen rahoitusvaikuttamisessa kasvaa	Yhteensä 13 jäsenjärjestöä mukana rahoitusvaikuttamisessa (10 vuonna 2021)
Strategisten kumppanuuksien pistemäärä verkostokumppanuustyökalussa	Strategisesti tärkeiksi havaittujen verkostokumppanuuksien pisteet paranevat (uusi työkalu)	Vuoden 2022 arviointikriteerien keskiarvopisteet (1-5): CAN-E 3,17 Civics 2,53 Concord 3,37 Eurodad 4 Forus 3,06

tävä kehitys ja kehitysyhteistyö, jäivät arviomme mukaan julkisessa keskustelussa ja Suomen kansainvälisessä politiikassa aiempaakin vähemmälle huomiolle. Tämä vaikeutti jossain määrin näihin asioihin kohdistuvaa vaikuttamistyötä.

Venäjän hyökkäys aiheutti myös muutoksia Suomen kehityspolitiikassa. Tuen tarve Ukrainalle korostui, ja samalla liikkumatila suhteessa kehitysyhteistyöresurssien lisäämiseen muihin kohteisiin kapeni. Fingona kannatimme Ukrainan tukemista monipuolisesti. Esimerkiksi budjettiriihessä 2022 (vuoteen 2023 liittyvä budjettiriihi) tuimme ulkoministeriön esittämää lisätukea Ukrainalle, ja toimimme poliittisille päättäjille esiin Ukrainan ylimääräisen tuen tärkeyttä. Samalla kannoimme huolta siitä, että myös muut Suomen sitoumukset tulevat täytettyä, ja Suomi voi esimerkiksi tukea järjestöjä työskentelemään pitkäjänteisesti ja laadukkaasti muillakin kehitysyhteistyöalueilla kuin Ukrainassa. Myös jäsentemme huomio on ollut korostuneesti Ukrainassa. Jäsenjärjestöillämme on maassa avustustoimintaa ja muuta yhteistyötä.

Lähestyvien eduskuntavaalien vuoksi järjestökentällä kasvoi huoli kehitysyhteistyön toimintaedellytyksistä, sillä osa suosituista puolueista esitti kehitysyhteistyöhön mittavia leikkauksia. Yksi puolueista (Perussuomalaiset) esitti myös kehitysyhteistyön valtionrahoituksen tosiallista lakkauttamista toteamalla ohjelmissaan, että kehitysyhteistyötä tulisi rahoittaa vain ylijäämäisestä valtionbudjetista. Tähän julkiseen keskusteluun ja poliittiseen taustaan peilautuen Fingon yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa korostui tarve tuoda esille laajasti kehitysyhteistyön merkitystä poliittisille puolueille: toiminnan hyötyä niin maailmalle laajemmin kuin Suomelle kansallisesti.

Fingon vaikuttamistyössä keskeinen työkalu jäsenten omistajuuden ja osallistamisen varmistamiseksi on Fingon koordinoimat järjestöjen yhteiset työryhmät. Fingo koordinoi ketterä kehitysrahoitus-, kehityspolitiikka-, Agenda 2030 -, ruokaturva ja toimeentulo -, verotus ja globaali oikeudenmukaisuus -, ilmastorahoitus-, kansalaisyhteiskunta-, koulutus- sekä gender ja kehitys -työryhmiä. Työryhmissä järjestöt tulivat yhteen, kokosivat kantojansa ja tekivät yhteistä vaikuttamistyötä.

Fingon työssä korostuu kestävän kehityksen osa-alueiden ja myös ohjelmamme aiheiden keskinäisriippuvaisuus. Myös eri toimemme tukevat toisiaan. Vaikka esittelemme tässä toimia kolmessa eri aiheessa, ne kannattaa ymmärtää toisiaan tukeviksi ja siten limittyviksi.

1) Eduskuntavaaleihin valmistauduttiin onnistuneesti

Iso osa yleisestä kehitysyhteistyön merkityksen esilletuomisesta yhtenä kestävän kehityksen edistämiseen liittyvistä työkaluista kytkeytyi eduskuntavaalityöhön. Vaalityön osalta vuonna 2022 pidimme yhteyttä kaikkiin eduskuntapuolueisiin ja tuotiin esille yhdessä Fingon jäsenten kanssa laadittuja tavoitteita sekä tarjottiin asiantuntijatietoa ja -palautetta puolueiden ohjelmatyöhön, vaaliviestintään ja taustamuistioihin. Lisäksi pidimme yhteyttä kaikkiin valtakunnallisiin medioihin tiedottein ja/tai taustatapaamisin. Erityinen huomio oli yhteisen vaikuttamisyhteisön – alustan ja eräänlaisten äänten kaikukopan – rakentamisessa yhdessä jäsenten kanssa. Teimme yhteistyötä myös lähisidosryhmien kuten Suomen Punaisen Ristin ja Finnfundin kanssa vaikuttamistyön vahvistamiseksi.

Toimet vaikuttivat arviomme mukaan siihen suuntaan, joka on ilmaistu päätavoitteessamme 1 (Suomen ja EU:n päättäjät ovat osoittaneet vastuunkantajan roolinsa keskeisissä prosesseissa, joilla tuetaan kansalaisyhteiskunnan kokonaisvaltaista toimintaa kestävän kehityksen edistäjänä). Arviomme perustuu seuraaviin seikkoihin:

- useat puolueet ottivat suosituksiamme ja ohjelmaehdotuksiamme vastaan suoraan omiin ohjelmiinsa tai huomioivat niiden sisältöjä omia poliittisia ohjelmiaan laatiessaan
- suosituksemme huomioitiin kansanedustajien puheissa
- valtaosa eduskuntapuolueista toimitti ehdokkaille suunnatun taustamateriaalimme ehdokkailleen käytettäväksi
- palaute puolueiden ohjelmavalmistelijoilta oli kiittävää ja suhteista poliittisiin puolueisiin muodostui vuorovaikutuksellisia.

2) Järjestöjen ääni kuului COP27-ilmastokokouksessa

Ilmastotyössä vuoden kulminaatiokohta oli ilmastokokous COP27, johon vaikutimme ennalta muun muassa pitämällä yhteyttä viranhaltijoihin, päättäviin poliitikkoihin ja mediaan sekä osallistumalla itse tapahtumaan. Pidimme ennen COP27:ää taustoittavan tilaisuuden toimittajille. Itse tapahtumaan osallistuimme osana Suomen delegaatiota ja järjestimme sivutapahtuman vammaisten henkilöiden ilmastoon liittyvistä oikeuksista. Tiedotimme COP27-päätöksistä ja -tapahtumista sekä jäseniämme että laajempaa suomalaista yleisöä. Tähän liittyvistä tavoitteistamme toteutuivat erityisesti Loss & Damage -rahaston ja vammaisinklusion edistämiseen liittyvät tavoitteet sekä medianäkyvyys. Myös tavoite näkyvyyden antamisesta afrikkalaisille järjestöille toteutui hyvin.

Arviomme mukaan toimemme ilmaston osalta ja erityisesti COP27:n osalta tuottivat tulosta: jo järjestöjen äänen kuuluviin saaminen COP27 yhteydessä merkitsee, että ohjelmamme päätavoitteen 1 suuntaisesti Suomen ja EU:n päättäjät osoittavat vastuunkantajan rooliaan prosesseissa, joilla tuetaan kansalaisyhteiskunnan toimintaa kestävän kehityksen edistäjänä.

3) Kansalaisyhteiskunnan globaalin aseman edistäminen

Kansalaisyhteiskunnan globaaliin tilaan vaikuttamisen osalta työ on yhdistynyt erityisesti vaalivaikuttamiseen. Kansalaisyhteiskunnan tila oli yksi keskeinen teemamme vaalivaikuttamisessa, ja tähän liittyen puolueiden edustajat ottivat aloitteitamme myönteisesti vastaan. Esimerkiksi aloitteemme kansalaisyhteiskuntasuurlähettilästä toistui myös poliittisten päättäjien ulostuloissa vaalikeskustelujen yhteydessä. Vuoden 2022 osalta tärkeä välineellinen tulos on myös koko kansalaisyhteiskunnan globaaliin tilaan vaikuttamisen asialistan jäsentäminen selkeäksi, konkreettiseksi suunnitelmaksi siitä, miten Fingo ja sen lähiyhteisöt voivat jatkossa edistää systemaattisesti ja tavoitteellisesti globaalia

kansalaisyhteiskunnan asemaa – eli aiemmin mainittu ”Suomi kansalaisyhteiskunnan veturimaaksi” -asialista.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja lisääntynyt keskustelu turvallisuudesta johti Fingon myös huomioimaan tätä teemaa laajemmin vaikuttamistyössään. Kansalaisyhteiskunnan, mukaan lukien naisten, tyttöjen ja vammaisten ihmisten osallisuus, merkittävänä kestävä turvallisuuksien ennaltaedellytyksenä tuotiin esiin erilaisissa keskustelutilaisuuksissa ja päättäväisyyden edistämisen.

Kansalaisyhteiskunnan globaali asema on teema, jonka huomioimme ja jota edistämme kaikessa vaikuttamistyössämme. Esimerkiksi edellä kuvattu ilmasto-oikeudenmukaisuuteen vaikuttaminen kytkeytyi juuri kehittyvien maiden kansalaisyhteiskunnan aseman vahvistamiseen ilmastokysymyksissä.

TUOTOSANALYYSI

Vuonna 2022 valitsemamme toimet ovat tukeneet limittäin eri ohjelman alatavoitteiden toteuttamista. Erityisesti vaalivaikuttaminen yhteenkietoutuvine vaikuttamisen ja viestinnän toimineen on arviomme mukaan tuloksellisesti vaikuttanut alatavoitteiden 1.1, 1.2 ja 1.3 toteutukseen tässä raportin osiossa ja sen sisältämässä taulukossa kuvatuilla tavoilla. Kyseiset alatavoitteet tukevat edelleen perustellusti ohjelmataavoitteen 1 toteuttamista. Sen sijaan alatavoitteita 1.4 ja 1.5 emme ole pystyneet priorisoimaan vuonna 2022. Niiden vähäisempi priorisointi ei ole kuitenkaan vaarantanut ohjelmataavoitteen 1 toteuttamista, sillä muiden alatavoitteiden osalta edistys on ollut hyvää.

Alatavoitteen 1.4 osalta olemme pystyneet toimimaan Taulukko 2:ssa kuvatuilla tavoilla melko monipuolisesti, vaikkakaan emme aiheita priorisoiden. Alatavoitteen 1.5 osalta toimemme ovat olleet hyvin vähäisiä. Olemme myös viitanneet muutoshakemuksessamme siihen, että erityisesti alatavoitteen 1.5 osalta priorisointi on huomattavasti ohjelmaa kirjoittaessa tarkoitettua alhaisempaa resurssisyydestä johtuen. Tämän raportin

kirjoittamisen aikaan harkitsemme mahdollisuuksiamme toteuttaa alatavoitteita 1.4 ja 1.5 – erityisesti alatavoitetta 1.5 – samoin kuin näiden olennaisuutta ohjelman vaikutuksen suhteen.

Alatavoitteista erityisesti 1.1–1.3 ovat arvioimme mukaan tukeneet tuloksen 1 saavuttamista ja ohjelman vaikutusta. Edellä vaikuttamistyötämme esimerkeiksi nostamamme eduskuntavaalivaikuttaminen, COP27-vaikuttaminen ja yleinen kansalaisyhteiskunnan asemaan vaikuttaminen ovat vahvistaneet kuvaamillamme tavoilla poliittisten päättäjien vastuunkantoa kansalaisyhteiskunnan edellytyksistä edistää kestävä kehitystä (ohjelmataavoite 1). Tämä on ollut mahdollista erityisesti, koska ohjelmataavoitetta 1 koskevat oletukset ovat pääosin käyneet toteen. Oletukset liittyvät erityisesti poliittisten päättäjien kykyyn, haluun ja edellytyksiin olla kansalaisjärjestöjen kanssa vuorovaikutuksessa ja edistää globaalia oikeudenmukaisuutta.

Eduskuntavaaleihin liittyen esimerkiksi useat puolueet huomioivat ja hyödynsivät kansalaisyhteiskunnan asemaa käsitteleviä suosituksiamme laatiessaan poliittisia ohjelmiaan ja erilaisia tuki- ja taustamateriaaleja ehdokkailleen. Kansalaisjärjestöjä siis kuunneltiin monipuolisesti (alatavoite 1.2) ja kuuleminen vahvasti poliittisten päätöksentekijöiden kykyä tehdä eriarvoisuutta purkavia ja kansalaisyhteiskunnan tilaa vahvistavia päätöksiä (alatavoite 1.1) sekä perusteli kehitysyhteistyörahoitusta (alatavoite 1.3). Tämä kansalaisyhteiskunnan tilaan ja kestäväan kehitykseen liittyvä tiedollinen ja viestinnällinen tuki puolueille luo edellytyksiä suomalaisille poliittisille päättäjille edistää globaalisti kansalaisyhteiskunnan asemaa kestävä kehityksen toteuttamisessa (ohjelmataavoite 1). Arvioimme, että tämä edistää ohjelman kokonaisvaikutusta, eli sitä, että kansalaisjärjestöillä kehittyvissä maissa on aiempaa paremmat edellytykset edistää kestävä kehitystä – vaikkakin tätä on mahdotonta pitävästi osoittaa siitä syystä, että mainittu vaikutus on yhteiskunnallisesti laaja ja monisäikeinen ja siihen vaikuttavat useat tekijät.

COP27-ilmastokokoukseen liittyen toimimme edellä kuvaamassamme päättäjä- ja julkisuusviestinnässämme Suomessa esille kansalaisyhteiskunnan roolia ilmasto-oikeudenmukaisuuden toteutumisessa. Viestintä osaltaan luo edellytyksiä suomalaisille poliittisille päättäjille edistää globaalisti kansalaisyhteiskunnan asemaa kestävä kehityksen – tässä tapauksessa ilmasto-oikeudenmukaisuuden – toteuttamisessa (ohjelmataavoite 1). Kun tämä yhdistetään työhömmme afrikkalaisten kansalaisjärjestöjen äänen kuuluville saamiseksi COP27-ilmastokokouksessa, arvioimme, että kaikkiaan toimemme osaltaan edistivät ohjelman kokonaisvaikutusta.

Alatavoitteiden ja niiden kautta ohjelmatavoitteiden toteutumista kuvaavat osaltaan myös tämän osion alussa kertomamme indikaattoritiedot (mittarit, tavoitetasot ja vuoden 2022 tulokset). Kaikki mittaamamme aiheet ovat toteutuneet vähintään tavoitetasojen mukaisesti. Indikaattoriaiheet ja niiden toteutuminen kuvaavat erityisesti Fingon ja poliittisten päättäjien välistä vuorovaikutuksen tasoa sekä Fingon ja sen jäsenten sekä kansainvälisten järjestösidosryhmien välistä vuorovaikutuksen tasoa. Vuorovaikutus molemmissa suhteissa on indikaattoreiden mukaan hyvällä tasolla. Arvioimme syiksi ensinnäkin sen, että Fingon voimavarat ovat riittäviä hyvälle vuorovaikutukselle ja toiseksi sen, että Fingon tunnettuus, luotettavuus ja maine kannustavat mainittuja sidosryhmiä vuorovaikutukseen. On hyvä huomata, että indikaattorit kuvaavat vain suuntaa antavasti vuorovaikutuksen tasoa. Indikaattoreilla ei voi tyhjentävästi kertoa vuorovaikutuksen määrästä, sisällöstä tai vaikuttavuudesta. Indikaattoritietojen tukema kokonaisarviomme kuitenkin on, että vuorovaikutus sekä poliittisten päättäjien että järjestösidosryhmien kanssa on hyvällä tasolla määrällisesti ja sisällöllisesti, ja näin ollen sillä on edellytykset olla myös vaikuttavaa. Koska sidosryhmämme ovat moninaisia ja aiheet yhteiskunnallisesti hyvin laajoja, olemme tunnistanee tarpeen kehittää entisestäänkin systematiikkaa vaikuttamistyössämme.

Taulukko 2

Vuositavoitteet 2022	Toteutunut
Ohjelman alataavoite 1.1.: Fingo ja järjestöt ovat lisänneet päättäjien tietoisuutta ja tilivelvollisuutta tekijöistä, jotka lisäävät eriarvoisuutta kehittyvissä maissa sekä säännöksistä ja käytännöistä, jotka kaventavat kansalaisyhteiskunnan tilaa Vuositavoite 1.1.1: Fingo on vaikuttanut päätöksentekijöihin EU-tasolla ja Suomessa ja edistänyt kestävästä kehityksestä tukevaa politiikkajohdon mukaisuutta erityisesti globaalin eriarvoisuuden hillitsemiseksi.	Yleinen kestäväan kehitykseen liittyvä vaikuttaminen: Koordinoimme järjestöjen kantoja liittyen Suomen kestäväan kehityksen tiekartan toimeenpanoon ja vaikutimme järjestöjen kanssa tähän toimeenpanoon. Palautteen mukaan koordinaatio onnistui. Kokosimme ja toimimme esille järjestöjen kantoja myös, kun EU raportoi kestäväan kehityksen edistymisestä HLPF:ssä 2023. Ilmastotyö: COP-sivutapahtuma tarjosi mallin hyvän tapahtuman järjestämisestä liittyen jäsenyhteistyöhön ja inklusiivisuuteen. Vaikuttamistyömme kohdistui lopulta erityisesti Loss & damage -rahaston rakentamiseen. Pidimme rahastoa ilmasto-oikeuden mukaisuuden kannalta tärkeänä ja siksi olimme aktiivisesti mukana vaikuttamistyössä sen puolesta. Fingo käytti hyödyksi mahdollisuudet lausua Suomen kansalliseen (1) ja EU:n yritysvastuulakiprosesseihin (4), olla kv-kannanotossa EU:n osalta ja kampanjassa Justice Is Every-body's Business. Toimimme esille erityisesti Ketään ei jätetä jälkeen -periaatetta lausunnoissamme.
Ohjelman alataavoite 1.2.: Järjestöt ovat olleet mukana ja tulleet kuulluiksi keskeisissä poliittisissa prosesseissa Vuositavoite 1.2.1 Fingon päättävävaikuttamista on kehitetty systemaattisemmaksi ja olemme vahvistaneet yhteyksiämme keskeisiin suomalaisiin vaikuttajiin	Vaalivaikuttaminen: vahvistimme yhteyksiämme suomalaisiin vaikuttajiin ja loimme jäsenillemme mahdollisuuksia tulla kuulluksi erityisesti osana vaalivaikuttamista, mutta myös muilla vaikuttamisen osa-alueilla. Vaalivaikuttamisen yhteydessä koordinoimme kantojen laatimista, viestintää ja vaikuttamista 5-7 eri temaattisessa työryhmässä (ryhmien aktiivisuus vaihtelee). Järjestimme yhdessä jäsentemme kanssa tapaamisia päättäjien kanssa, laadimme materiaaleja puolueiden tarpeisiin sekä tiedotteita, artikkeleita ja muuta viestintämateriaalia. Myös rahoitusvaikuttamisessa (esimerkiksi vaikuttaminen budjettiriihessä) ja ilmasto- sekä verokysymyksiin vaikuttamisessa vahvistimme yhteistyötä jäsenten kanssa esimerkiksi säännönmukaistamalla ja muuten kehittämällä työryhmytyötä. Kehittämisen kohteena on erityisesti yhteistyö järjestöjen välillä lausuntojen laadinnassa.
Ohjelman alataavoite 1.3.: Järjestöt ovat tehneet vaikuttamistyötä kehitys yhteistyörahoituksen (sekä absoluuttisesti että suhteellisesti mitatun järjestörahoituksen) lisäämiseksi sekä sen varmistamiseksi, että kestäväan kehitykseen liittyvän eriarvoisuuden vähentämiseen on kohdennettu kaikki asiaankuuluva rahoitus Vuositavoite 1.3.1 Fingo on kirkastanut tavoitteensa, identifioinut keskeiset prosessit ja vaikuttamisikkunat koskien kestäväan kehityksen globaalia rahoitusarkkitehtuuria sekä kehitysrahoituksen muutosta ja laatua sekä aloittanut systemaattisen vaikuttamistyön em. havaintojen pohjalta	Teimme vaikuttamistyötä rahoituskysymyksiin liittyen erityisesti budjettiriihen 2022 yhteydessä. Toimimme esille tarvetta olla leikkaamatta muuta kehitys yhteistyötä Ukrainan tuen mahdollistamiseksi. Hallitus löysi asiaan kompromissin. Vaikuttamistyötä tehtiin yhdessä jäsenten kanssa: kokosimme kantoja, järjestimme tapaamisia maan hallituksen toimijoiden kanssa ja laadimme materiaaleja yhdessä. Laadimme muistion liittyen globaaliin kestäväan kehityksen rahoitusarkkitehtuuriin: tässä muistiossa tulee esille alustavasti tavoitteet, keskeiset prosessit ja vaikuttamisikkunat aiheeseen liittyen. Olemme käsitelleet muistiota kehitys yhteistyö yhteisössä. Se on tarkoitettu Fingon omaan ja jatkossa mahdolliseen päättäjäkäyttöön. Muistio antaa myös hyvän peruslähtökohdan tunnistaa vaikuttamisen mahdollisuuksia jatkossa. Fingon resurssit eivät vuonna 2022 mahdollistaneet kovin painokasta vaikuttamista globaalin kestäväan kehityksen rahoitusarkkitehtuuriin kehittämiseksi. Aiheita kuitenkin yhdistettiin vaalityöhömme.
Ohjelman alataavoite 1.4.: Fingo ja sen jäsenjärjestöt ovat vahvistaneet strategisia kumppanuuksiaan kansainvälisten järjestöverkostojen kanssa lisätäkseen vaikuttavuuttaan kansalaisyhteiskuntaa koskeissa kysymyksissä Vuositavoite 1.4.1. Strategisimmat kumppanit on määritetty ja toimintatapoja kumppanuuksien osalta kehitetty	Vaikutamme kansainvälisissä verkostoissamme: erityisesti eurooppalaisessa CONCORDissa, globaalisti FORUSissa, sekä vähäisemmässä määrin globaalisti toimivassa Civicuksessa. Olemme aktiivisia myös Climate Action Network Europessa ja Eurodadissa. Globaalin kansalaiskasvatuksen osalta Fingolla on fasitoiva rooli Bridge 47 -verkostossa. Globaalien kansalaisjärjestöverkostojen, kuten Action for Sustainable Developmentin ja Foruksen kautta, olemme systemaattisesti vaikuttaneet kehittyvien maiden järjestöjen osallistumismahdollisuuksien parantamiseen YK-kokouksissa mm. antamalla omia puheenvuoropaikkojamme ja kutsumalla kehittyvien maiden järjestöedustajia päättäjätapaamisiin. Our Common Agenda ja Agenda 2030-vaikuttaminen tapahtuu tiiviissä yhteistyössä globaalien kansalaisjärjestöjen kanssa. Foruksen työtä olemme tukenet myös toimimalla sen strategisen suunnittelun tukijana. Digitalisaatioon liittyvä yhteistyö Foruksen kanssa on etsinyt muotoaan. Valittujen verkostojen kanssa käynnistetty arviointiharjoitus antaa eväitä fokusoidumman yhteistyön tiivistämiselle. Edelleen täytyy jatkaa keskeisimpien verkostojen, kuten CONCORDin, Foruksen ja Civicuksen toiminnan ja tavoitteiden avaamista ja parempaa hyödyntämistä Fingossa.
Ohjelman alataavoite 1.5.: Järjestöt ovat vaikuttaneet päättäjiin yksityissektorin tilivelvollisuutta koskevan sääntelyn ja lainsäädännön vahvistamiseksi sekä yksityissektorin kestäväan kehitykseen liittyvää vastuunkantajaroolia selkeyttävien ja määrittelevien linjausten ja ohjeistusten laatimiseksi Vuositavoite 1.5.1 Fingo on vaikuttanut päätöksentekijöihin vahvan yritys vastuusääntelyn aikaansaamiseksi ja yksityissektorin roolin selvittämiseksi Suomen kehityspolitiikassa.	Tuimme erityisesti Finnwatchia yritys vastuulainsäädäntöön vaikuttamisessa ja olimme mukana kampanjassa aiheen puolesta.

Tämä tarkoittaa entistä systemaattisempaa vaikuttamistyön suunnittelua, ohjausta, toteutusta ja seuranta. Tarkemmin systematisoinnissa on kyse seuraavista osa-alueista:

- jäsensuhteet ja -yhteistyö: tavoitteenamme on entistä paremmin hyödyntää esimerkiksi yhteisiä resursseja, kuten materiaaleja ja tilaisuuksia
- toimintaympäristöanalyysi: tavoitteenamme on entistä laadukkaampi ja helpommin hyödynnettävä yhteinen toimintaympäristöhahmotus jäsentemme kanssa ja jäseniä varten
- tavoitteenasetanta: tavoitteenamme on vielä nykyistä selkeämmin perustellut aihe- ja tavoitevalinnat
- vaikuttamisviestintä ja suhdetoiminta: tavoitteenamme on entistä paremmin hyödynnetyt vaikuttamistyön työkalut, korkeampi osaaminen ja siten laadukkaampi toteutus.

OPIT JA MUUTOSTARPEET

Fingon vaikuttamistyö edellyttää edelleen systematisointia yhdessä jäsenten kanssa. Olemme edenneet jo 2022 systematisoinnin osalta, se on hankkeistettu osana päivittäistä työtämme. Systematisointi jatkuu vuonna 2023: tavoitteena on aiempaa selkeämpi ja tehokkaampi vaikuttamistyön kokonaisuus resursseja ja työn kuormittavuutta lisäämättä.

Aiheet, kuten globaalin kansalaisyhteiskunnan tilan vahvistaminen, eriarvoisuuden purkaminen ja kestävä kehitys edistäminen, ovat laajoja sekä sisällöllisesti että maantieteellisesti (usein globaaleja) ja Fingon resurssit niihin nähden ovat pieniä. Fingo pystyy saamaan muutosta aikaiseksi ennen kaikkea osana erilaisia vaikuttamisyhteisöjä. Näitä voivat olla tilanteen mukaan esimerkiksi suomalaiset kehitysyhteistyötoimijat, suomalaiset kehitysjärjestöt, maailman tai Euroopan kehitysjärjestöt kansainvälisten kattojärjestöjen ja verkostojen kautta. Vaikuttamistyömme on hyvin rakenteistettua ja suunnitelmallista, mutta juuri mainitun aiheiden laajuuden vuoksi tätä systematisointia tulee vahvistaa.

Tavoite 2: Suomalaisten kansalaisjärjestöjen kyky toimia yhdessä kehittyvien maiden kansalaisyhteiskunnan toimijoiden kanssa nopeasti muuttuvassa maailmassa on vahvistunut

KESKEISET TULOKSET JA TULOKSEEN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ja sen myötä kiihtyneet ruoka- ja energiakriisit järjestyivät kansalaisjärjestöjen toimintaympäristöä. Saamaan aikaan Covid-19-pandemian myötä negatiiviseksi kääntynyt kehitys esimerkiksi köyhyyden vähentämisessä, etenevä ilmastonmuutos ja erilaisten kriisien yhteisvaikutuksena lisääntynyt humanitäärinen hätä pakottivat järjestöjä keskittymään ydintoimintoihinsa ja tukemaan hauraila alueilla elävien ihmisten selviytymistä sekä toisaalta miettimään uudelleen oman toimintansa painopisteitä, esimerkiksi suuntaamalla toimintaansa aiempaa enemmän Ukrainan tukemiseksi.

Covid-19-pandemian myötä lisääntynyt säätely vaikutti suomalaisten järjestöjen kumppanijärjestöjen työhön maissa, jossa kansalaisyhteiskunnan toimintaa rajoitetaan. Käytännössä tämä tarkoittaa haasteita lähes kaikkialla maailmassa, sillä vain vajaassa neljässä prosentissa maailman maista kansalaisyhteiskunta voi toimia vapaasti. Myös yhteiskuntien jakautuminen voimakkaasti erilaisten mielipiteiden välillä sekä lukuisten viestintäkanavien käyttömahdollisuudet ja niiden myötä lisääntynyt viestinnällinen vallankäyttö näkyivät kansalaisjärjestöjen toiminnan arjessa.

Keskeisimmät tulokset, joilla vahvistimme suomalaisten järjestöjen valmiuksia työskennellä kehittyvien maiden kansalaisyhteiskuntien kanssa

Taulukko 3

Mittari	Tavoitetaso	2022 tulos
Prosenttiosuus suomalaisista kansalaisjärjestöistä, jotka raportoivat vahvistuneesta kyvystä kehittää resilienssiä ja relevanssia Fingon oppimispalveluiden ansiosta. Esi-merkkejä muutoksista.	Vahvistuneesta kyvystä kehittää toimintatapoja ja strategiaa muuttuvassa toimintaympäristössä raportoivien järjestöjen osuus vuosittain: 50 % toimintatapojen osalta ja 25 % strategian osalta	30 % kyselyihin vastanneista raportoi kehittäneensä uusia toimintatapoja työnsä toteutukseen. Strategisuuden muutoksien osalta 52 % vastaajista raportoi, että järjestön vaikuttavuus on kasvanut sekä kyvyt ottaa huomioon muuttuva toimintaympäristö on parantunut. Vastauksista toistuivat seuraavat teemat: tulevaisuusajattelu otettu mukaan työskentelyyn, vaikuttavuuden mittaaminen mukana alusta asti, tavoitteiden selkeyttäminen, yhteisövoimien työkalujen ja tutkimustietojen käytön mukaan ottaminen.
Digitaalisten ratkaisujen soveltamisesta kehitysyhteistyöhankkeissa raportoivien kansalaisjärjestöjen prosenttiosuus. Esi-merkkejä muuttuneista tavoista toimia.	2022: 30 % 2023: 40 % 2024: 50 % 2025: 60 % kyselyyn vastanneista järjestöistä ovat käyttäneet neljän vuoden aikana digitaalisia ratkaisuja kehitysyhteistyöhankkeissaan Fingon inspiroimana Esimerkit kertovat työn kehittymisestä digitaalisten ratkaisujen seurauksena	53 % kyselyyn vastanneista (N=73) raportoi käyttäneensä yhtä tai useampaa digitaalista ratkaisua työssään. Ratkaisujen määrä käytöstä raportoineiden parissa oli keskimäärin 2,3. Digitaalisten ratkaisujen avulla toiminta on muuttunut seuraavasti: toiminta on tehostunut (4/18 mainintaa), viestintä kehittynyt helpommaksi ja tehokkaammaksi (4/18), toiminnalle on saatu suurempi kattavuus (3/18), tehtäviä on pystytty automatisoimaan (3/18), aikaa on säästynyt (2/18) sekä toimijoiden omistajuus on huomioitu entistä paremmin (2/18 mainintaa).
Prosenttiosuus Fingon digitalisaatioon liittyviä oppimispalveluita käyttävistä suomalaisista kansalaisjärjestöistä, jotka raportoivat ymmärtävänsä työhönsä liittyvät digitalisaation mahdollisuudet ja riskit (eriteltynä vammaisten osallisuus ja sukupuolten tasa-arvoa) entistä paremmin	Vuoteen 2025 mennessä kyselyyn vastanneet suomalaiset kansalaisjärjestöt ovat tietoisia ja hyödyntäneet työssään a) Fingon digitaalisten ratkaisujen portfolio ja kirjasto (80 %) b) Digitaalisen kehityksen periaatteet (80 %) c) sukupuoleen liittyvät mahdollisuudet ja riskit digitalisaatiossa ja teknologian käytössä (60 %) d) vammaisuuteen liittyvät mahdollisuudet ja riskit digitalisaatiossa ja teknologian käytössä (60 %)	Suomalaisista kyselyyn vastanneista (suluissa vastaajat Itä-Afrikasta/koko joukko): a) 25 % (79 %/70 %) raportoi käyttäneensä Powerbank Technology Solutions -portfolioa. b) 25 % (78 %/70 %) raportoi hyödyntäneensä digitaalisen kehityksen periaatteita c) 88 % (88 %/88 %) raportoi ottavansa huomioon sukupuoleen liittyvät mahdollisuudet ja riskit digitalisaatiossa ja teknologian käytössä. d) 75 % (82 %/81 %) raportoi ottavansa huomioon vammaisuuteen liittyvät mahdollisuudet ja riskit digitalisaatiossa ja teknologian käytössä.
Prosenttiosuus vastanneista suomalaisista kansalaisjärjestöistä, jotka ovat aloittaneet uuden poikkisektoraalisen kumppanuuden vuoden aikana. Eriteltynä kumppanuuden sektorin mukaan (esim. yksityinen ja julkinen sektori, tutkimus)	20 % vastanneista järjestöistä solmi joka vuosi uuden poikkisektoraalisen kumppanuuden. Kumppanuudet kattavat useita sektoreita.	Palautekyselyihin vastanneista 11 % (6 kpl) oli aloittanut uuden poikkisektoraalisen kumppanuuden. Kumppanuuksien erittely: yksityinen sektori: 3 kpl tutkimus: 2 kpl formaali koulutus: 1 kpl.

nopeasti muuttuvassa maailmassa liittyivät vuonna 2022 järjestöjen toimintakyvyn, erityisesti tulevaisuusajattelun vahvistamiseen ja hankeneuvontaan. Myös uusien kumppanuuksien rakentamiseen panostettiin eri toiminnoissa.

1) Tulevaisuusajattelu sisällytettiin kokonaisvaltaisesti Fingon oppimistoimintaan

Vuonna 2022 oppimistilaisuuksien sisällöissä panostettiin erityisesti Fingon jäsenjärjestöjen tulevaisuustaitojen kehittämiseen, mikä tuki ohjelman alatavoitetta 2.1, järjestöjen kykyä kehittää työnsä resilienssiä ja tarkoituksenmukaisuutta.

Yksi tekijöistä onnistumisen taustalla oli yhteistyön tiivistäminen Sitran kanssa. Fingon ohjelman alatavoitetta 2.1. vahvasti tukevan Sitran Tulevaisuustaajuus-kumppanuusohjelman kautta tulevaisuusajatteluun pystyttiin syventymään vieläkin perinpohjaisemmin Tulevaisuustaajuus-leirillä sekä toteuttamaan työpajoja, tilaisuuksia ja julkaisu Fingon jäsenten ja heidän kumppaneidensa tulevaisuustaitojen vahvistamiseksi. Tulevaisuustaajuusleirillä tuettiin suoraan myös kehittyvien maiden toimijoita, sillä sinne osallistui neljä kumppanijärjestön edustajaa. Uutena kumppanina Tulevaisuustaajuus-leirillä oli suomalais-afrikkalainen kulttuurikeskus Villa Karo.

Fingo Talks Futures ja Finnsight-studio kokosivat yhteen uudenlaisia sidosryhmiä ja potentiaalisia kumppaneita keskustelemaan tulevaisuuksista ja kansalaisyhteiskunnan tulevaisuusvallan laajentamisesta. Mukana olivat esimerkiksi Luonnonvarakeskus, ikäihmisiä edustava HelpAge International ja Turun yliopisto. Fingo Talks Futures -tapahtumassa Tulevaisuustaajuus-leirin osallistujat pääsivät jakamaan omia oppejaan tulevaisuusajattelusta. Osallistujien palautteen mukaan tulevaisuustaidot ovat auttaneet kirkastamaan tavoitteita ja avartamaan mahdollisuuksia niihin pääsemiseksi.

“The process helps us to think about what we want to be in the future and how to reach there, who will be with us in our journey. I found this tool is good in the process of visioning and planning and can be integrated into outcome mapping.”

“The event gave interesting insight in future planning. Furthermore, the group discussions were thought provoking and beneficial. Moreover, I made some contacts which have been beneficial.”

Fingon oppimistoimintaan liittyvien palautekyselyjen tuloksissa toistuivat seuraavat konkreettiset vaikutukset järjestöjen työssä: tulevaisuusajattelu oli otettu mukaan työskentelyyn, vaikuttavuuden mittaaminen oli sisällytetty toimintaan aiempaa vahvemmin, tavoitteita oli selkeytetty sekä yhteisövetoisia työkaluja ja tutkimustietoa oli otettu käyttöön.

2) Järjestöjen globaalien kansalaiskasvatusten laatua sekä hankeosaamista vahvistanut Syvyyttä uudistuvaan globaalikasvatukseen -oppimiskokonaisuus sekä viestintä ja globaalikasvatus -info- ja neuvontapaketti oli onnistunut kokonaisuus

Oppimiskokonaisuudessa yhdistettiin etä-, lähi- ja verkko-oppimista Fingon globaalikasvatuksen verkkokurssiin pohjaten. Oppimiskokonaisuuden lähitilaisuuksissa syvennettiin verkkokurssin tietoja ja sovellettiin niitä omaan globaalikasvatustyöhön. Hyvänä koettiin esimerkiksi ”Tärkeät ja ajankohtaiset teemat, jotka tuotiin esiin selkeästi ja kiinnostavalla tavalla. Kehollisuus. Mahdollisuus keskustella muiden aiheen parissa toimivien kanssa. Tila omakohtaiselle pohdinnalle ja omaan työhön soveltamiselle.”

Info- ja neuvontapaketti oli suunnattu erityisesti ulkoministeriön Viestintä- ja globaalikasvatustukea hakeville järjestöille, ja tuki ohjelman alatavoitetta 2.3, järjestöjen valmiuksia saada aikaan vuoropuhelua ja strategisia kumppanuuksia. Neuvonnat rakennettiin järjestöjen tarpeiden pohjalta, ja palaute osallistujilta oli erinomaista. VGK-tilaisuuksien kautta syntyi uusia kumppanuuksia hakijoiden kesken, jotka päätyivät hakemaan rahoitusta yhdessä. Fingon saamien tietojen mukaan ainakin neljässä hankkeessa oli VGK-tilaisuuksien kautta löytäneitä kumppanuuksia. Näissä vgk-järjestöt olivat sopineet kumppanuuksista esim. tutkijan, museon ja toisen järjestön kanssa.

Onnistumisen lähtökohtana oli hyvin suunniteltu kokonaisuus, jossa yhdistyivät yleiset haku-prosessiin liittyvät koulutus- ja infotilaisuudet sekä järjestökohtaisesti räätälöidyt neuvonnat, joissa kunkin hakijan tarpeita pyrittiin huomioimaan mahdollisimman hyvin. Monipuolisen neuvonnan avulla pystyttiin kehittämään syntyvien hankehakemusten laatua sekä kannustamaan järjestöjä uusien kumppanuuksien luomiseen. On kuitenkin huomioitava, että pitkälti räätälöity neuvonta vaatii merkittävästi henkilöstövoimavaroja erityisesti avointen hakujen kynnyksellä.

Järjestöjen toiminnan turvaamisen kannalta olisi todella tärkeää, että rahoituspäätökset saataisiin ajoissa. Järjestöjen kyvyt ylläpitää strategisia kumppanuuksia eri suuntiin heikentyvät, jos päätökset venyvät. Esimerkiksi koulujen kanssa on vaikea aloittaa yhteistyötä myöhään keväällä. Tämä taas aiheuttaa lisätyötä sekä rahoittajalle että järjestöille, kun hankkeisiin joudutaan tekemään rahoituksen käyttötarkoituksimuutoshakemuksia. Fingon toiminnassa tämä korostaa edunvalvonnan tärkeyttä erityisesti pienten ja keskisuurten järjestöjen osalta.

3) Kumppanuuksia rakennettiin eri toiminoissa

Kumppanuuksien rakentaminen liittyy Fingon ohjelman alatavoitteeseen 2.3, joka keskittyy suomalaisten järjestöjen mahdollisuuksiin ja valmiuksiin saada aikaan vuoropuhelua ja strategisia kumppanuuksia julkisten, yksityisen, kansalaisyhteiskunnan ja muiden yhteiskunnallisten toimijoiden kanssa. Syvyyttä uudistuvaan globaalikasvatukseen -oppimiskokonaisuudessa tuettiin kumppanuuksien solmimista Kumppanuudet globaalikasvatuksessa -koulutuksella. *”Hyvät konkreettiset tapausesimerkit kumppanuuksista. Niistä kuuleminen oli kiinnostavaa, miten rakentuivat, mitkä tavoitteet, mitä haasteita, mikä toimi, mikä ei, mitä opittiin jne. Koin hyödyllisenä.”*

VGK-neuvontojen lisäksi ohjelman alatavoitteita 3.2, 3.3. ja 2.3 tukevassa Globaalin sivistyksen

edelläkävijät -hankkeessa (nostettu onnistumisena tarkemmin esiin ohjelmatavoitteen 3 alla) pyrittiin tukemaan järjestöjen kumppanuuksia ja palautteen perusteella tässä onnistuttiin hyvin. Tähän työhön saimme lisärahoitusta myös Sitralta. Tilaisuuksien koettiin tukeneen verkostoitumista uusien toimijoiden kanssa. Erityisesti eri alojen globaalin kansalaiskasvatuksen ja kestävä kehityksen kasvatuksen toimijoiden yhteen saattaminen ja uudet verkostot (erit. vapaa sivistystyö & järjestöt, tutkijat & järjestöt välillä) koettiin tärkeiksi. Moni kumppanuus on Fingon osalta jatkunut myös hankkeen päätyttyä, mm. SITRA:n, Vapaa sivistystyö ry:n, Kansanvalistusseuran ja MixedFinns-yhteisön kanssa.

Järjestöjen ja yritysten välistä yhteistyötä ja kumppanuuksia edistettiin niinikään mm. matchmaking-tilaisuuksien sekä järjestöille suunnattujen SDG Booster-työpajojen kautta, joita järjestettiin yhteistyössä Finnpartnershipin ja Education Finlandin kanssa. Kumppanuuksien luominen osoittautui odotettua vaikeammaksi: vuonna 2022 järjestöt eivät hakenneet ollenkaan liikekumppanuustukea Finnpartnershipiltä. Tähän vaikuttivat mm. sopivan yrityskumppanin löytämisen vaikeus, FP:n rahoitusinstrumentin rajoitukset ja yritysyhteistyökumppanuuksien vaatimien resurssien puute. Yritysyhteistyön tukemiseksi Fingo julkaisi yritysyhteistyön käsikirjan, josta toivomme jatkossa olevan hyötyä järjestöille. Perustimme myös järjestöjen yritysyhteistyöverkoston, joka kokoaa kiinnostuneet järjestöt jakamaan kokemuksia ja hyviä käytänteitä. Fingo osallistui Kenya Innovation Week:lle ja tuki siellä erityisesti paikallisten järjestöjen ja yritysten välisiä yhteyksiä mm. onnistuneen sivutapahtuman ja järjestöille tarkoitettun esittelytilan avulla. Sekä järjestöverkoston perustaminen että Kenya Innovation Week saivat eniten positiivista palautetta järjestöiltä: molemmissa korostui vertaisoppiminen. Matchmaking-tilaisuuksiin osallistuneista yrityksistä kuusi kertoi aloittaneensa kumppanuuden yhden tai useamman järjestön kanssa.

Fingo toteutti yhteensä kymmenen yhteisölähtöistä kokeilua jäsenjärjestöjen ja heidän paikal-

listen kumppaneidensa kanssa Etiopiassa, Tansaniassa, Ugandassa, Sambiassa, Malawissa ja Keniassa. Kokeilujen tuloksia ja oppeja jaoimme neljässä webinaarissa sekä suomalaisille ja itä-afrikkalaisille järjestöille. Kokeiluista saimme positiivista palautetta. Kehityshankkeiden palvelumuotoiluun keskittyneen Butterfly Works -yrityksen pitämät koulutukset, sekä joustava tuki Fingolta mahdollistivat uusien osallistavampien innovaatio- ja suunnittelukäytänteiden oppimisen järjestöissä.

TUOTOSANALYYSI

Ohjelmataavoitteen 2 kolme alataavoitetta ja niiden edistämiseen vuosittain valittavat konkreettiset vuositavoitteet vievät systemaattisesti eteenpäin suomalaisten järjestöjen valmiuksien vahvistamista työskennellä kehittyvien maiden kansalaisyhteiskuntien kanssa nopeasti muuttuvassa maailmassa, ja näin edistävät eriarvoistavien rakenteiden purkamista sekä kehittyvien maiden kansalaisyhteiskunnan kykyä edistää kestäväää kehitystä.

Tuotostason saavutukset ohjelmataavoitteessa 2 voidaan nähdä tulosketjussa ehdottomasti oikeaan suuntaan tähtäävinä, mutta pitkälti vielä varhaisen tason muutoksina. Seurantakyselyt kuitenkin osoittavat, että Fingo on myös osaltaan pystynyt vahvistamaan ohjelmataavoitetta 2. Edellä kuvatusti vuonna 2022 pystyimme alataavoitteen 2.1. osalta vahvistamaan kansalaisjärjestöjen toimintakykyä erityisesti tulevaisuustaitojen, globaalin kansalaiskasvatuksen sekä innovaatio- ja kokeilutaitojen osalta. Myös järjestöjen kokonaisvaltaista hankeosaamista vahvistettiin. Suunniteltuja oppimistointoja HRBA- ja Agenda2030-kokonaisuuksista ei lopulta toteutettu itsenäisinä, mutta niihin liittyviä asioita käsiteltiin osana muita koulutuksia.

Myös indikaattoreiden näkökulmasta selkeä onnistuminen oli Fingon oppimistoimintaan osallistuneiden järjestöjen kokemus työnsä vaikuttavuuden kasvamisesta sekä kykyjensä parantumisesta ottaa muuttuva toimintaympäristö huomioon. Sen sijaan uusien toimintatapojen kehittymisen

osalta voidaan vielä miettiä, miten tuoda konkreettisia koulutuksiin ja muuhun oppimistoimintaan.

Digitalisaatioon liittyvän ymmärryksen vahvistamisen (alataavoite 2.2.) osalta onnistuimme hyvin digitaalisia ratkaisuja kehitysyhteistyöhankkeissaan käyttävien kansalaisjärjestöjen tukemisessa. Myös ymmärrys vammaisuuteen ja sukupuoleen liittyvistä mahdollisuuksista ja riskeistä digitalisaation ja teknologian käytössä vahvistui indikaattoreiden valossa Fingon oppimispalveluita käyttäneiden järjestöjen joukossa. Sen sijaan Powerbank Technology Solutions -portfolion käyttö ja digitaalisen kehityksen periaatteiden hyödyntäminen jäi vielä tavoitteestaan. On tärkeää, että digitalisaatioon ja teknologian käyttöön kehitysyhteistyössä liittyvät konkreettiset mahdollisuudet ja riskit tunnistetaan jo melko hyvin, mutta Powerbank Technology Solutions -portfolion sekä digitaalisen kehityksen periaatteiden tunnettuuden vahvistaminen tarvitsee edelleen systemaattista työtä.

Digitalisaatioon liittyvien mahdollisuuksien ja riskien osalta toimintaa oli vuonna 2022 ylipäänsä aiempaa vähemmän. Aktiviteetit liittyivät pitkälti Powerbank-toimintaan, jossa myös käytettävissä olevat henkilöstövoimavarat vähenivät edellisvuoteen verrattuna. Digitalisaatio ja datan hyödyntäminen on kuitenkin globaali megatrendi, mikä liittyy vahvasti myös Fingon ohjelman keskiössä olevaan eriarvoisuuden vähentämiseen. Jatkossa on tärkeää arvioida, onko Fingon työssä resurssien puitteissa mahdollista panostaa laajemmin digitalisaation rakenteisiin ja vaikutuksiin.

Järjestöjen ja muiden toimijoiden välisiä kumppanuuksia (alataavoite 2.3.) syntyi todennetusti VGK-neuvonnoissa sekä Globaalin sivistyksen edelläkävijät -hankkeessa. Järjestöjen ja yritysten välistä yhteistyötä ja kumppanuuksia edistettiin mm. matchmaking-tilaisuuksien sekä järjestöille suunnattujen SDG Booster-työpajojen kautta.

Poikkisektoraalisen kumppanuuden vuoden aikana solmineiden kansalaisjärjestöjen määrä kehittyi oikeaan suuntaan. Syntyneiden uusien kumppanuuksien määrässä ei aivan päästy tavoitetasoon, mutta tilaisuuksien palautekyselyjen

vastausten perusteella osallistujat kokivat, että kumppanuuksia uskalletaan etsiä nyt rohkeammin ja yhteistyömahdollisuudet esim. yksityisen sektorin kanssa näyttäytyvät aiempaa selkeämpinä. Yhteistyön rakentaminen poikkisektoraalisesti yksityisen ja julkisen sektorin sekä järjestöjen välillä on pitkäjänteistä työtä ja vaatii aikaa sekä kumppanuuksien samanaikaista edistämistä useita väyliä pitkin.

Muutosteorian oletukset tavoitteen 2 osalta toteutuivat osittain. Toimintaympäristön odottamattomat muutokset haastoivat järjestöjen voimavaroja monin tavoin. Esimerkiksi Ukrainan tilanteen vaikutus näkyi varainhankinnassa, ja toirunsaasti lahjoituksia Ukrainaan kohdennettavaan toimintaan, mutta teki muiden alueiden kriisien tukemista entistä hankalampaa. Tilanteessa, jossa järjestöt yrittävät pikaisesti järjestellä omaa toimintaansa osittain uudelleen, organisaation yleinen kehittämistyö, oppimisen vahvistaminen ja uusien kumppanuuksien systemaattinen luominen jäävät väistämättä helpommin taka-alalle. Toisaalta nopeasti muuttuvat tilanteet kannustavat puuttuvan osaamisen hankkimiseen sekä uusien toimintatapojen kokeiluihin ja yhteyksien luomiseen uusien verkostojen kanssa. Konkreettisesti tämä näkyi esimerkiksi oppimistilaisuuksissa, joista osaan oli haastavaa saada riittävästi osallistujia, kun taas toiset tilaisuudet olivat ääriään myöten täynnä.

OPIT JA MUUTOSTARPEET

1) Oppimistoiminnan prosessin kehittämisen tarkoituksenmukaisten kokonaisuuksien pohjalta

Vuoden 2022 aikana pääsimme vauhtiin oppimistoimintaan liittyvien kokonaisuuksien kehittämisessä. Työssä hyödynnettiin korona-aikana kertyneitä oppeja muun muassa monipuolisista fasilitointimenetelmistä sekä erilaisten osallistumismahdollisuuksien tarjoamisesta osallistujille.

Kokeilemme ohjelmakauden aikana erilaisia oppimistilaisuuksia, koulutuksia, neuvontoja ja verkko-oppimista luovasti yhdisteleviä kokonai-

suuksia ja muokkaamme niitä joustavasti osallistujien kokemusten perusteella.

Malli havaittiin toimivaksi sekä Syvyyttä uudistuvaan globaalikasvatukseen -oppimiskokonaisuuden ja V GK-neuvontaprosessin yhteydessä. On kuitenkin tärkeää, että laajan kokonaisuuden rakentamiseen varataan riittävästi aikaa ja sisältöjä markkinoidaan hyvissä ajoin, jotta tilaisuudet tavoittavat mahdollisimman paljon osallistujia ja kiinnostuneet ymmärtävät kokonaisuuteen osallistumisen edut. Fingolla on jo olemassa erittäin hyvää palautetta saaneet verkkokurssit (kehitysyhteistyö ja globaali kansalaiskasvatus), joita on päästy hyödyntämään uusissa oppimiskokonaisuuksissa. Verkkokurssit vaativat luonnollisesti myös jatkuvaa ylläpitoa ja kehittämistä. Palaute globaalikasvatuksen verkkokurssista: *"Sain rutkasti uutta intoa ja paloa elämäni ylipäättään kurssista. Tuttuakin löytyi, mutta paljon uutta ja ihmeellistä. Tämähän on elämän mittainen matka maailmankansalaisuuteen. Sain uutta puhtia ja uskoa, että maailmaa tosiaan voi parantaa vähän kerrallaan ja sinnikkyyttä sekä kärsivällisyyttä tarvitaan roppakaupalla. Sain myös varmuutta muutokselleni kohti kestävämpiä elämäntapoja. Tämä oli samalla myös matka itseeni ja arvomaailmaani. Huikea, mielenkiintoinen, monipuolinen ja mukava kurssi."*

On tärkeää, että osallistujille tarjotaan erilaisia osallistumismahdollisuuksia. Kokonaisuuksissa päästään oppimisessa syvemmälle, verkostoidutaan vahvemmin yhteisen muutosvoiman äärellä ja saadaan parempia eväitä muuttaa omaa toimintaa. Kokonaisuuksien ohella on kuitenkin tärkeää tarjota mahdollisuutta osallistua myös yksittäisiin tilaisuuksiin. Osa sisällöistä voi hyvin palvella syvemmin aihetta tuntevia osaaajia, kun taas aloittelijat voivat valita perusosioita aiheesta. Verkkokurssien ja oppimistilaisuuksien yhdistäminen toimii hyvin. Näin esimerkiksi aloittelijoiden on mahdollista kasvattaa osaamistaan omassa tahdissaan nopeammin, jolloin osallistuminen pidemmälle edenneiden koulutukseen on mahdollista.

Suunniteltaessa vuodelle 2023 Voimaa vaikuttamiseen ja viestintään -oppimiskokonaisuutta

Taulukko 4

Vuositavoitteet 2022	Toteutunut
Ohjelman alataavoite 2.1.: Suomalaisen järjestöjen kyky kehittää työnsä resilienssiä ja tarkoituksenmukaisuutta on vahvistunut Vuositavoite 2.1.1 Fingon uudet oppimiskokonaisuudet on lanseerattu, mukana uuden ohjelman painotukset (HRBA, Agenda 2030 ja systeminen ajattelu sekä ennakoitintaidot)	Vuoden aikana tavoitetta tarkennettiin seuraavasti: Oppimiskokonaisuuksien osaamistavoitteet, menetelmät ja vastuut on määritelty, osaamisen todentamista kehitetty ja uusia kokonaisuuksia markkinoitu kohderyhmille. Fingon uudet oppimiskokonaisuudet lanseerattiin. Toteutimme Syvyyttä uudistuvaan globaalikasvatukseen -oppimiskokonaisuuden ja VGK-neuvontaprosessin, jossa yhdistimme koulutus- ja infotilaisuuksia sekä järjestökohtaisesti räätälöityä neuvontaa. Loimme Syvyyttä uudistuvaan globaalikasvatukseen -oppimiskokonaisuudelle omat osaamistavoitteet, jotka löytyvät oppimiskokonaisuuden omalta verkkosivulta: https://fingo.fi/syvyytta-uudistuvaan-globaalikasvatukseen/. Vuonna 2022 testasimme ensimmäistä kertaa myös seurantaan oppimiskokonaisuuksien tasolla (mm. Syvyyttä uudistuvaan globaalikasvatukseen), aikaisemmin seurantaan on tehty vain yksittäisten koulutusten osalta. Oppimiskokonaisuuksien osaamistavoitteet, menetelmät ja vastuut määritellään aina oppimiskokonaisuuden suunnittelun yhteydessä ja markkinointia kehitetään jatkuvasti tilanteen mukaan. Vahvistamme jäsenistömme oppimista tulevaisuustaidoissa, systeemijattelussa, vaikuttamistyössä, innovaatio- ja kokeilutaidoissa, digitalisaatiossa ja teknologian hyödyntämisessä, yritysyritysteistyössä, ja vapaaehtoisten osallistamisessa ja varainhankinnassa, ja tuemme jäsenten uudenlaisia tapoja oppia yhdessä kumppaneiden kanssa. Panostimme jäsenten oppimiseen tulevaisuustaidoissa. Erityisesti Sitran tuella toteutettu, ja vahvasti ohjelmatavoitetta 2.1 tukeva hanke mahdollisti Tulevaisuustaa- ja leirin järjestämisen ja uusien kokeilujen toteuttamisen tulevaisuustaitojen kehittämiseksi. Fingo Talks Futures -tapahtuma ja Finnsight-studio kokosivat yhteen uudenlaisia sidosryhmiä ja potentiaalisia kumppaneita keskustelemaan tulevaisuuksista ja kansalaisyhteiskunnan tulevaisuusvallan laajentamisesta. Vuodelle 2023 aikataulutetun viestinnän ja vaikuttamisen oppimiskokonaisuuden suunnittelussa osallistimme vahvasti myös jäsenjärjestöjä. Uutena avauksena järjestimme Fingon julkisen puhumisen mestarikurssin, joka vahvisti järjestöjen puhetaitoja ja kykyä tuoda viestejä esiin kiinnostavalla tavalla. Fingon jäsenten oppimista vahvistavia toimia teknologian hyödyntämisessä, digitalisaatiossa sekä yritysyritysteistyössä on kuvattu tarkemmin taulukon kohdassa 2.2. Havaitsimme, että tavoitteeseen oli sisällytetty resurssien nähdessä liikaa teemoja yhdelle vuodelle. Esimerkiksi varainhankintaan tai vapaaehtoisten osallistamiseen (lukuun ottamatta Kansalaisfoorumin kanssa yhdessä järjestettyä Yhdistystoiminnan Pölyttämö - lisävirtaa varainhankintaan -tilaisuutta sekä Mahdollisuuksien tori -verkon tukea) ei ollut mahdollisuutta panostaa riittävästi käytettävissä olevien resurssien puitteissa. Myös digitalisaatio ja yritysyritysteistyö teemoina toteutuivat lähinnä Powerbank-toiminnassa. Tästä johtuen teemoja aikataulutettiin seuraaville ohjelman toteutusvuosille, kuten osaamisen vahvistaminen vaikuttamistyössä vuodelle 2023. Järjestöt osaavat entistä paremmin toimia LNOB:n edistämiseksi sekä sanoittaa työnsä tulokset LNOB-näkökulmasta LNOB-tematiikkaa edistimme jäsenten ja muiden toimijoiden ja kumppaneiden kanssa erityisesti työryhmissä, kuten Verotus ja globaali oikeudenmukaisuus sekä Ilmastonyrkki. Ryhmät myös kasvattivat osallistujakuntaansa eri toimijoista sekä yhteistyötään kehittyvien maiden kumppaneiden kanssa. Turvallisuuskeskusteluun tuotimme materiaalia, joka edisti inhimillisen turvallisuuden käsitettä ja erityisesti osallisuuden merkitystä kestävässä turvallisuuden saavuttamiselle. Näin vastasimme myös muuttuneeseen toimintaympäristöön, pohtimalla miten LNOB toteutuu turvallisuuskysymyksissä ja mikä kehitysyhteistyön rooli tässä yhteydessä on. Osallistuimme keskusteluun myös Kriha NYT -tapahtumassa. Osallistumisen keskiössä olevaa vallansiirtoa tuimme myös kääntämällä Partoksen tuottama, kehitysyhteistyön dekolonisaatiota koskeva tausta suomeksi. Tuodaan esiin yhteiskunnallisia ilmiöitä, jotka vaikuttavat kehityspolitiikan paradigmanmuutokseen, keskiössä dekolonisaatio (ml. tasa-arvo ja anti-rasismi) Valmistelimme vuoden 2023 toimia, erityisesti Vallansiirto-keskustelutarjaa, kartoittamalla kansainvälisiä aloitteita sekä sisäjärjestöjen ja jäsenjärjestöjen lähestymistapoja ja materiaaleja. Perustimme aineistopankin dekolonisaatioteemaisista julkaisuista sekä keskustelimme sisäisesti fingolaisten näkemyksistä vallansiirron suhteeseen. Varmistetaan, että jäsenjärjestöt saavat ajan- ja tarkoituksenmukaista tietoa hankesuunnitteluun ilmiöistä, jotka johtavat kehyn muutokseen sekä oppimispalveluissa että hankesuunnittelun tueksi Lokalisaatiota ja järjestöjen kumppaneiden roolia käsitelimme mm. neuvonnoissa, infoissa, koulutuksissa ja hankeringissä. Fingon ja järjestöjen yhteisessä Arvioinnin avaimet -opintopiirissä jatkettiin itsearvioinnin sovellutuksia järjestöissä sekä valmisteltiin oppimisprosessia vaikuttavuuden arviointiin liittyen. Kolmoisneksusta käsiteltiin LaVa-keskusteluissa. Lähetysseuralle ja sen kumppaneille järjestimme Gender-koulutuksen ja Suomen Partiolaisille koulutuksen kumppanuudesta. Järjestöt kommentoivat monipuolisesti UM:n tuloshajauksen päivitetyn ohjeen luonnosta.
Ohjelman alataavoite 2.2.: Suomalaisen järjestöjen ymmärrys digitalisaatioon liittyvistä mahdollisuuksista ja riskeistä kehittyvien maiden järjestöjen kanssa on vahvistunut Vuositavoite 2.2.1 Digitaalisuuden mahdollisuudet ja riskit ovat kiinteästi mukana Powerbankin kokeiluhankkeissa ja Fingon koulutuksissa	Tavoitetta tarkennettiin seuraavasti: Kehitysyhteistyön muutosvoimaisuutta on edistetty digitaalisten teknologioiden ja innovaatiotaitojen ja yritysyritysteistyön avulla järjestöissä Fingo Powerbank -kokeilujen kolmas kierros toteutettiin jäsenjärjestöjen ja paikallisten kumppaneiden kanssa Itä-Afrikassa. Erityisesti innovaatioiden yhteisöllähtöinen suunnittelu- ja kehittäminen olivat keskiössä. Digitalisaation osalta koulutimme järjestöjä Digitaalisen kehityksen periaatteista sekä tuimme kahden aikaisemman digikokeilun skaalaamista Itä-Afrikassa.

**Ohjelman alataavoite 2.3.:
Suomalaisten järjestöjen
mahdollisuudet ja valmiudet
saada aikaan vuoropuhelua
ja strategisia kumppanuuksia
julkisten, yksityisten, kansa-
laisyhteiskunnan ja muiden
yhteiskunnallisten toimijoi-
den kanssa ovat vahvistuneet**

Vuositavoite 2.3.1 Järjestöt ovat tuottaneet hyviä kokonaisuuksia ja yhteistyöhankkeita kehitysyhteistyön ja VGK:n hankehakuun, Powerbankiin ja muille tahoille Fingon tuen, neuvonnan ja koulutuksen avulla

Tavoitetta tarkennettiin seuraavasti:

Tuemme järjestöjä uusissa kumppanuuksissa ja vuoropuhelussa yhteiskunnan eri toimijoiden kanssa, jotta niiden asiantuntijuus ja ääni kuuluu

Järjestöjen ja muiden toimijoiden välisiä kumppanuuksia syntyi todennetusti VGK-koulutuksissa sekä Globaalin sivistyksen edelläkävijät -hankkeessa.

Yritysyhteistyössä edistimme järjestöjen ja yritysten välistä yhteistyötä ja kumppanuuksia mm. järjestämällä kaksi matchmaking-tilaisuutta verkossa sekä järjestöille suunnatut SDG Booster-työpajat yhteistyössä Finnpartnershipin ja Education Finlandin kanssa.

VGK-neuvonnat saivat järjestöiltä erinomaista palautetta (5/5). Vastausten perusteella neuvontatapaamiset ja hakemusten kirjallinen kommentointi tukivat hankesuunnitelman laadullista kehittämistä ja hakemuksen viimeistelyä. Sama oli nähtävissä myös verrattaessa UM:lle lähetettyjä (valmiita) hakemuksia neuvontavaiheessa saatuihin hakemusluonnoksiin – kehitystä oli selkeästi tapahtunut paljon ja antamiemme vinkkejä otettu huomioon. Eniten tukea neuvonnoissa tarvittiin ja annettiin mm. kohderyhmien tarkentamiseen, loogisen tuloksetun viimeistelyyn ja indikaattoreiden muotoiluun. Rahoitusta sai 14/19 neuvontaan osallistuneesta järjestöstä.

Julkaisimme yritysyhteistyöoppaan ja järjestimme julkistamistilaisuuden UM:n, jäsenjärjestöjen ja Finnpartnershipin kanssa. Perustimme järjestöjen yritysyhteistyöverkoston, joka kokoontui ensimmäistä kertaa joulukuussa 2022. Verkostossa on mukana 12 järjestöä. Kenya Innovation Week edisti erityisesti paikallisten järjestöjen ja yritysten välisiä yhteyksiä.

Fingo Talks Futures ja Finnsight-studio kokosivat yhteen uudenlaisia sidosryhmiä ja potentiaalisia kumppaneita keskustelemaan tulevaisuuksista ja kansalaisyhteiskunnan tulevaisuusvallan laajentamisesta.

kutsuimme Fingon jäseniä sparraamaan kokonaisuutta. Jatkossa vaikuttamismahdollisuuden tarjoaminen suunnitteluvaiheessa aiheesta kiinnostuneille voi olla jopa parempi tapa kehittää Fingon oppimistoimintaa sekä jäsenomisteisuutta, kuin yleinen järjestöille suunnattu oppimistarvekartoitus, mikä toteutettiin vuonna 2021.

2) Tekemisen jaksottaminen ja painotusten valinta eri vuosille

Ohjelmataavoite on hyvin laaja, eikä kaikkia asioita ole mahdollista edistää joka vuosi yhtä vahvasti. Toimintojen jaksotusta eri vuosille on jo tehty ja sitä jatketaan ohjelmakauden aikana. Myös vuositavoitteiden määrää on syytä tarkastella kriittisesti ja pyrkiä mahdollisimman tiiviiseen tavoiteaseteluun. Vuositavoitteisiin oli tänä vuonna esimerkiksi sisällytetty liikaa teemoja, joissa halusimme vahvistaa kansalaisjärjestöjen osaamista.

Aiempien vuosien oppien pohjalta olemme päätyneet ratkaisuun, jossa valitsemme vuosittain toteutettavaksi yksi-kaksi laajempaa oppimiskokonaisuutta, mikä mahdollistaa paremmin oppimistoiminnan pitkäjänteisen laadun kehittämisen sekä osallistujien kannalta prosessinomaisen ja syvem-

män oppimisen. Vuodelle 2023 ne ovat viestinnän ja vaikuttamisen oppimiskokonaisuus sekä kehitysyhteistyön hankehallinnon oppimiskokonaisuus. Selkeiden kokonaisuuksien pyöriessä mukaan on helpompi liittää myös työryhmytyöskentelyä sekä yksittäisiä koulutuksia eri aiheista, ja hakea mahdollisia synergiaetuja eri toteutusmuotojen välillä.

3) Eri toimijoiden yhteen kutsumisessa on paljon potentiaalia

Eri toimijoiden yhteen kutsumisessa on paljon potentiaalia esimerkiksi toimialarajat ylittävien kumppanuuksien löytämisessä. Tämä havaittiin mm. VGK-neuvontaprosessissa, mutta myös erillisrahoitteisissa GLOBS- ja Transformer-hankkeissa. Ajatusten jakaminen yhdessä avaa uusia näkemyksiä toiminnan kehittämiseen, ja voimme saada edistystä aikaan melko pienin teoin.

Ohjelman indikaattoreiden valossa digitalisaatio teemana vaatii jatkossa lisää ja laajempia toimenpiteitä erityisesti Powerbank-toiminnan ulkopuolella. Samoin järjestöjen kumppanuuksien luominen yli toimialarajojen sekä uusien toimintatapojen kehittäminen järjestötoiminnassa edellyttävät panostuksia Fingon oppimistoiminnassa.

Taulukko 5

Mittari	Tavoitetaso	2022 tulos
Näkyvyys suurelle yleisölle ja kehityssektorin ulkopuolisille sidosryhmille Fingon strategiasta ja ohjelmasta vuosittain määritellyissä kehitysasioissa. Syntynyt sitoutuminen (engagement)	Näkyvyys suurelle yleisölle ja ulkopuolisille kohderyhmille lisääntyy. Fingon julkisuudessa esittämät kehityskysymykset lisäävät sitoutumista sosiaalisen median kanavissa.	Vuonna 2022 Fingon saavuttaman mediajulkisuuden yhteenlaskettu potentiaalinen tavoitavuus oli 20 miljoonaa median kuluttajaa ja parani edellisvuodesta 16 %. Fingon rooli saamassaan julkisuudessa oli myötävaikuttavaa: se oli täysin keskeisessä tai tärkeässä roolissa (hallitsee julkisuutta) 24 %:ssa julkisuudesta (2021: 18 %), ja myötävaikuttavassa roolissa (vaikuttaa julkisuuteen) 42 %:ssa (2021: 46 %). Pieniä mainintoja oli 34 prosenttia julkisuudesta (2021: 36 %). Fingon somekanavissa sitoutuminen nousi Maailman Kuvalehdellä, Globaalikasvatuksella ja Maailma kylässä -festivaalin Twitterissä. Sitoutuminen laski Fingon kanavissa ja festivaalin Facebookissa ja Instagramissa. Esimerkiksi Fingon FB laski 9 % ja Twitter 34 %, Maailman Kuvalehden FB nousi 63 % ja IG 18 %.
Käyttäjien kokemus Fingon viestintäkanavista uusien näkökulmien ja syy-seuraussuhteiden sekä kansalaisjärjestöjen työn roolin ymmärtämisen edistäjänä	Niiden lukijoiden ja kävijöiden määrän kasvu, jotka kokevat, että Fingon viestintäkanavat tuovat hyvin tai erittäin hyvin esiin uusia näkökulmia globaaleihin aiheisiin, lisäävät ymmärrystä syy-seuraussuhteista ja kansalaisjärjestöjen työn arvostusta.	Vuoden 2022 Maailma kylässä -festivaalille osallistui 21 500 kävijää. Kävijäkyselyn mukaan 85 % vastaajista koki saaneensa festivaalilta hyödyllistä tietoa tai uusia näkökulmia globaaleista teemoista ja kansalaisjärjestöjen työstä. 54 % koki, että festivaalilta saatu tieto on vaikuttanut heidän toimintaansa. Näistä 55 % koki oppineensa arvostamaan kansalaisjärjestöjen työtä aiempaa enemmän, 13 % kertoi liittyneensä jonkin järjestön jäseneksi ja 11 % vapaaehtoiseksi.
Fingon kanssa viestinnässä ja tapahtumissa yhteistyötä tekevien kansalaisjärjestöjen määrä sekä yhteistyöhankkeiden määrä ja tyyppi.	Vuoteen 2025 mennessä 50 % Fingon jäsenjärjestöistä on osallistunut viestintä- ja tapahtumayhteistyöhön. Viestinnän yhteistyöprojektien/kampanjoiden määrä on 2-4 vuodessa	Viestinnän järjestöyhteistyötä tehtiin kampanjoissa (2 kpl), mielipidekirjoitusten (2 kpl), tiedotteiden (3 kpl) ja tiedotustilaisuuden osalta. Näissä oli noin kymmenen järjestöä mukana. Lisäksi Maailman Kuvalehdessä järjestöt esiintyivät jutussa (12 järjestöä) ja hyödynsivät lehteä mainostukseen. Tapahtumissa eli erityisesti Maailma kylässä -festivaalilla ja Mahdollisuuksien toreilla kansalaisjärjestöjä oli näyttelleasettajina ja ohjelman toteuttajina. MK-festivaalilla oli 48 järjestöä näyttelleasettajina ja Mahdollisuuksien toreilla 145 järjestöä. Näistä jäsenjärjestöjä oli yhteensä 40 eli 15 % kaikista Fingon jäsenistä.

Tavoite 3: Kansalaisten sitoutuminen kestäväan kehitykseen on lisääntynyt

KESKEISET TULOKSET JA TULOKSEEN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ja sen myötä mediahuomion vahva painottuminen Euroopassa käytävään sotaan oli Fingon viestinnän kannalta merkittävin muutos toimintaympäristössä. Kriisin alkumetreillä mediahuomion saaminen kriisin laajemmista konteksteista ja globaaleista vaikutuksista osoittautui hyvin haastavaksi. Samoin muut maailman kriisit tai pitkäkestoisemmat kestäväan kehityksen edistämiseen ja kehitysyhteistyöhön liittyvät aiheet jäivät väistämättä vähemmälle huomiolle. Myös Covid-19-pandemialla oli varsinkin alkuvaiheessaan vastaava vaikutus, joten viestinnässä on kamppailtu pitkään maailmantilanteeseen peilattuna uutiskynnyksen ylittävien aihevalintojen ja näkökulmien valinnoissa.

Niin ikään pitkään jatkunut yhteiskunnan polarisaatio ja erilaisten mielipiteiden vastakkainasettelu haastaa tavoitettamme vahvistaa kansalaisten sitoutumista kestäväan kehitykseen. Kohderyhmäajattelua on tarkennettava, jotta pystymme haaroittamaan suuren yleisen joukosta jatkossa kaikkein potentiaalisimmat kohderyhmät.

Keskeisimmät tulokset, joilla vahvistimme kansalaisten sitoutumista kestäväan kehitykseen, liittyvät kohdeyleisöjen tietoisuuden lisäämiseen, tiedon vaikuttavuuteen ihmisten arjessa sekä uusien kohderyhmien tavoittamiseen.

1) Fingon ja sen alabrändien medianäkyvyys kehittyi vuoden aikana positiivisesti edelliseen vuoteen verrattuna ja valittujen teemojen medianäkyvyyttä onnistuttiin laajentamaan

Fingon ja sen alabrändien medianäkyvyys liittyy Fingon ohjelman alatavoitteeseen 3.1, että Fingon viestintä ja tapahtumat saavuttavat laajan yleisen ja herättävät kiinnostusta kestäväan kehitykseen ja kansalaisyhteiskunnan rooliin sen edistämiseksi. Mediaosumien määrä nousi noin 19 % vuodesta

2021. Julkisuuden sävy säilyi valtaosin neutraalina. Myös kokonaisjulkisuuden laskennallinen tavoitavuus parani 16 % edellisvuodesta. Fingon (8 %), Maailma kylässä -festivaalin (60 %) sekä Mahdollisuuksien Torien (37 %) tavoitavuusluvut nousivat – ainoastaan Maailman Kuvalehden tavoitavuus laski (39 %). Fingo tai sen alabrändit olivat myötävaikuttavassa, tärkeässä, tai täysin keskeisessä roolissa 66 prosentissa artikkeleista. Vastaava luku vuonna 2021 oli 64 %.

Tuloksen taustalla on pitkään Fingon viestinnässä painotettu toive strategisuuden lisäämisestä ja teemojen tiukemmasta valinnasta Fingon työssä ja erityisesti viestinnässä. Viestinnässä priorisoitavat teemat valittiin ja COP27:een ja Maailma kylässä -festivaaliin liittyvään mediatyöhön keskitettiin vahvasti henkilöstövoimavaroja, mikä näkyi myös tuloksissa. Ilmasto-oikeudenmukaisuus nousi ylivoimaisesti suurimmaksi aiheeksi Fingon mediaosumissa ja festivaali toiseksi suurimmaksi. Maailman Kuvalehdessä panostettiin Subject Aid -palveluun, jonka kautta opetusalan ammattilaiset voivat tilata materiaaleja veloituksetta käyttöönsä. Palvelun kautta lehti ja sen teemat levisivät tehokkaasti oppilaitosten käyttöön eri puolilla Suomea.

Medianäkyvyyden vahvistamisessa pääkaupunkiseudun ulkopuolella emme kuitenkaan saavuttaneet merkittäviä onnistumisia, vaikka panostimme maakuntamedioiden kontaktointiin. Globaaleissa aiheissa riittävän konkreettisen ja paikallista yleisöä kiinnostavan yhtymäkohdan löytäminen osoittautui edelleen haasteelliseksi. Fingon top 10 median kärjessä oli Helsingin Sanomat ja korkean tavoitavuuden Ilta-Sanomat. Näkyvyyttä oli myös MTV3:n tv-lähetyksissä sekä esim. YLE:n Aamussa. Näiden kautta toki tavoitetaan yleisöä vahvasti myös pääkaupunkiseudun ulkopuolella. Maakuntamedioissa näkyvyys vahvistui Keskisuomalainen-konsernin medioissa. On aiheellista pohtia, onko näkyvyyden kasvattaminen maakuntamedioiden kautta edes relevanttia vai

pitäisikö pääkaupunkiseudun ulkopuolella asuvaa yleisöä ennemminkin tavoitella valtakunnallisesti tavoittavan median ja tapahtumien kautta.

2) Maailma kylässä -festivaali tavoitti yleisöä ja vaikutti heidän toimintaansa.

Maailma kylässä -festivaali liittyy ohjelman alatavoitteeseen 3.1, että Fingon viestintä ja tapahtumat saavuttavat laajan yleisön ja herättää kiinnostusta kestäväan kehitykseen sekä kansalaisyhteiskunnan rooliin sen edistämisessä. COVID-19-pandemian aiheuttamasta epävarmuudesta johtuen kevään 2022 Maailma kylässä -festivaali jouduttiin järjestämään huomattavasti pienimuotoisemmin ja hajauttaen ohjelmaa eri tapahtumapaikkoihin. Päätös täysimittaisesta festivaalista luopumisesta ja tapahtuman toteuttamisesta erilaisella formaatilla tehtiin tammikuussa. Pikaisella aikataululla uudelleen suunniteltuna ja toteutettuna tapahtuma onnistui kuitenkin erittäin hyvin. Arvioitu 10 000 kävijän tavoite ylitettiin reilusti ja tapahtumassa vieraili noin 21 500 ihmistä. Kävijätutkimuksen tulokset kertovat festivaalin vaikuttaneen kävijöihinsä. 85 % kävijöistä koki saaneensa tapahtumasta hyödyllistä tietoa/uusia näkökulmia globaaleista aiheista ja 54 % koki tapahtuman vaikuttaneen heidän toimintaansa. Myös varainhankinnan tavoite saavutettiin. Täysimittaiseen festivaaliin verrattuna tapahtuma oli hyvinkin erilainen, mutta silti onnistunut. Puhe- ja musiikkiohjelma oli laadukasta, ja esiintyjävalinnat onnistuneita. Järjestöt olivat innokkaasti mukana näytteilleasettajina Kauppatorilla ja tapahtuman toteutus onnistui kokonaisuudessaan sujuvasti, kun tuotannossa päästiin vauhtiin.

Onnistumisen taustalla on tapahtuman tuotannosta vastaava kokenut tiimi, joka on aiempina vuosina pandemiatilanteen vuoksi jo useaan otteeseen joutunut muokkaamaan suunnitelmia pikaisella aikataululla uudelleen. Muutospäätöksen jälkeen tiimin ripeä toiminta ja tuotannon eri osa-alueiden yhteen hiileen puhaltaminen mahdollisti onnistuneen tapahtuman toteutuksen myös poikkeustilanteessa. Erityisen arvokasta onnistumisen taustalla oli myös festivaalin pääkumppaneiden, muiden

yhteistyökumppaneiden, näytteilleasettajien ja ohjelmanjärjestäjien vahva tuki ja halu osallistua myös pienimuotoisemman tapahtuman toteutukseen. Poikkeusformaatissa järjestetystä tapahtumasta saatiin paljon hyödyllistä palautetta festivaalin kehittämiseen. Erityisesti lastenohjelman ja ruokamyyjien puute sekä eri tapahtumapaikkoihin hajautettu toteutus sai kritiikkiä kävijäpalautteessa.

3) Globaalin kansalaiskasvatuksen työllä tavoitettiin uusia kohderyhmiä

Globaalin kansalaiskasvatuksen onnistumiset liittyvät ohjelman alatavoitteisiin 3.2. (Fingon jäsenten globaalin kansalaiskasvatuksen osaamisen vahvistuminen) ja 3.3. (eri toimijat saavat tietoa globaalin kansalaiskasvatuksen tärkeästä roolista). Fingo sai lisärahoitusta Sitralta erityisesti ohjelmatavoitteita 3.2., 3.3. ja 2.3. tukevalle Globaalin sivistyksen edelläkävijät -hankkeelle (GLOBS). Tämän avulla, yhdessä muun Fingon globaalin kansalaiskasvatuksen työn kanssa, tavoitimme uutta kohderyhmää erityisesti vapaan sivistystyön ja aikuiskasvatuksen toimijoista ja kokosimme uusia seuraajia Fingon globaalin kansalaiskasvatuksen kanaviin. Työssä onnistuttiin tuomaan yhteen asiantuntijoita eri toimialoilta keskustelemaan globaalin kansalaiskasvatuksen keinoista ja eteenpäin viemisestä, ja oppimaan yhdessä. Myös nuorten ja eri vähemmistöihin kuuluvien ihmisten ääntä tuotiin vahvasti esiin. Osallistujat kokivat monipuoliset toiminnot, kuten podcast-sarjan, hackathonit ja päätösseminaarit mielenkiintoisiksi ja hyödyllisiksi väyliksi syventää osaamistaan ja oppia uutta.

Onnistumisen taustalla on ohjelman tueksi saadun hankerahoituksen mahdollistamat lisäresurssit aiheen käsittelyyn perinpohjaisemmin ja uusien kohderyhmien tavoitteluun erilaisten kevyempien kokeilujen kautta. Haasteena vastaavasti on työn jatkaminen, kun hankkeen mahdollistamat lisäresurssit poistuivat. Tuotokset ovat edelleen hyödynnettävissä, ja jatkossa olennaista on löytää keinot tavoitettujen kohderyhmien sitouttamiseen ja työn jatkamiseen aiheen parissa niin, että opit integroituvat mahdollisimman hyvin Fingon muuhun työhön.

Lisäksi globaaliin kansalaiskasvatukseen liittyvän vaikuttamistyön osalta päivitetyn UNESCO 1974-suosituksen ensimmäisessä luonnoksessa Fingon kannat näkyvät hyvin. YK:n kestävän kehityksen korkean tason poliittisen foorumissa (HLPF) järjestämämme sivutapahtuma nosti tavoite 4.7:n profilia keskeisten YK:n Transforming Education Summitin -osallistujien keskuudessa. Fingon kantoja on mennyt läpi muun muassa aikuiskoulutusta ja -kasvatusta käsittelevässä Marrakech Framework for Action -asiakirjassa, EU-neuvoston päätelmissä ympäristökestävyyttä edistävästä oppimisesta, päätelmäluonnoksessa kestävästä kehitystä edistävästä oppimisesta sekä European Declaration on Global Education to 2050 eli GE2050 -julistuksessa. Näiden onnistumisten taustalla on vahva yhteistyö globaalin Bridge 47 -verkoston jäsenten ja sidosryhmien kanssa.

TUOTOSANALYYSI

Ohjelmatavoitteen 3 alatavoitteet ja niiden edistämiseen vuosittain valittavat konkreettiset vuositavoitteet muodostavat loogisen polun kohti kansalaisten sitoutumisen vahvistamista kestäväan kehitykseen. Sitoutumisen vahvistuminen edistää eriarvoistavien rakenteiden purkamista ja välillisesti tukee kehittyvien maiden kansalaisyhteiskunnan kykyä edistää kestävää kehitystä. Tuotostason saavutukset ohjelmatavoitteen 3 osalta tähtäävät ehdottomasti oikeaan suuntaan, mutta ovat vielä jokseenkin varhaisen tason muutoksia. Kansalaisten tuen vahvistuminen järjestöjä kohtaan sekä yleisön sitoutumisen vahvistaminen kestäväan kehitykseen ovat pitkäjänteistä työtä vaativia myöhemmän tason muutoksia, joissa on haastavaa todeta merkittäviä tulostason muutoksia ensimmäisen ohjelmavuoden pohjalta tai yksittäisen toimijan osalta.

Edellä kuvatusti Fingo levitti eri kanavia pitkin onnistuneesti tietoa kestävästä kehityksestä ja kansalaisyhteiskunnan roolista sen edistämisessä (alatavoite 3.1.) eri kohderyhmille globaaleista toimijoista yksittäisiin kansalaisiin. Tapahtumien, kuten Maailma kylässä -festivaalin, rooli korostuu erityisesti

eri toimijoiden innostamisessa toimimaan aktiivisesti kestävän kehityksen edistämiseksi. Myös Fingon positiivisesti kehittynyt medianäkyvyys ilmentää näkyvyyden lisääntymistä suurelle yleisölle. Medianäkyvyyden vahvistamisessa pääkaupunkiseudun ulkopuolella ei kuitenkaan saavutettu merkittäviä onnistumisia, vaikka maakuntamedioiden kontaktointiin panostettiin. Globaaleissa aiheissa riittävän konkreettisen ja paikallista yleisöä kiinnostavan yhtymäkohdan löytäminen osoittautui edelleen haasteelliseksi.

Tavoittelimme ja tavoitimme uusia kohderyhmiä eri toimintojen kautta, joita on kuvattu edellä. Mm. Maailma kylässä -festivaalin kävijöistä 10 % vieraili tapahtumassa ensimmäistä kertaa. Työtä uusien kohderyhmien tavoittamiseksi on kuitenkin systemaattisesti jatkettava kaikissa toiminnoissa ohjelmakauden aikana.

Oppimiseen tähtäävässä työssä (alatavoite 3.2.) vastaavasti painottuu kansalaisyhteiskunnan toimijoiden osaamisen vahvistaminen viestinnässä ja globaalissa kansalaiskasvatuksessa. Työ etenee tulostasoon nähden oikeaan suuntaan, mutta tehtävää riittää edelleen. Globaalin kansalaiskasvatuksen oppimiskokonaisuuden sekä ohjelman alatavoitetta 3.2. tukevien GLOBS- ja Transformer-hankkeiden tuoman lisärahoituksen avulla tavoitimme uutta kohderyhmää erityisesti vapaan sivistystyön ja aikuiskasvatuksen toimijoista ja kokosimme uusia seuraajia Fingon globaalin kansalaiskasvatuksen kanaviin. Työssä onnistuttiin tuomaan yhteen asiantuntijoita eri toimialoilta keskustelemaan globaalin kansalaiskasvatuksen keinoista ja eteenpäin viemisestä. Myös nuorten ja eri vähemmistöihin kuuluvien ihmisten ääntä tuotiin vahvasti esiin.

Eri toimijoiden tietoisuutta globaalin kansalaiskasvatuksen roolista Agenda 2030:n kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa edistettiin myös vaikuttamistyön keinoin (alatavoite 3.3.). Onnistumisia on kuvattu taulukossa 6. Kansainvälisten onnistumisten taustalla on yhteistyö Bridge 47 -verkostossa, joita aiempina vuosina tuki EU-rahoitteinen hanke. Verkoston saavuttamaa asemaa ja yhteistyösuhteita onnistuttiin ylläpitämään myös hankerahoituksen loputtua.

Tulosketjun oletukset toteutuivat melko hyvin. Yleisön kiinnostuksen syveneminen kestävästä kehityksestä kohtaan koetuksi sitoutumiseksi näkyy mm. Maailma kylässä -kävijäkyselyn tulosten mukaan mm. aiempaa harkitumpana kulutuskäyttäytymisenä, kansalaisjärjestöjen työtä kohtaan kasvaneena arvostuksena, oma-aloitteisen globaaleihin kehityskysymyksiin liittyvän tiedonhaun lisääntymisenä sekä jonkin järjestön jäseneksi tai vapaaehtoiseksi liittymisenä. Järjestöjen kiinnostus viestintänsä kehittämiseen näkyi vahvana osallistumisena viestintäaiheisiin koulutuksiin. Kestävän kehityksen edistäminen kiinnostaa eri toimijoita ja liiketoiminnassa vastuullisuus on noussut merkittäväksi kilpailutekijäksi.

Indikaattoreiden avulla pystymme mittaamaan vuosittain painotettavien teemojen näkyvyyden kehittymistä suurelle yleisölle ja kehityssektorin ulkopuolisille sidosryhmille. Sama koskee yleisön sitoutumista julkaisuihin eri kanavissa. Nämä ovat kuitenkin pitkälti teknisiä indikaattoreita. Olemme pohtineet, että käyttäjien kokemusta Fingon viestintäkanavista uusien näkökulmien ja syy-seuraussuhteiden sekä kansalaisjärjestöjen työn roolin ymmärtämisen edistäjänä mittaavaa indikaattoria olisi hyödyllistä laajentaa määritellyistä tutkimuksista esimerkiksi kevyesti, edullisesti ja tiiviimmällä syklillä toteutettaviin pulssimittauksiin. Näillä pystyisimme paremmin seuraamaan käyttäjäkokemuksen sekä kestävästä kehityksestä kohtaan koetun sitoutumisen kehittymistä.

Fingon kanssa viestinnässä ja tapahtumissa yhteistyötä tekevien kansalaisjärjestöjen määrä kehittyi pandemiavuosien jälkeen erityisesti tapahtumien osalta myönteisesti. Fingon jäsenjärjestöjen viestijäverkoston jäsenmäärä pysyi aiempaan verrattuna jokseenkin vastaavalla tasolla. Verkosto ei kokoontunut vuoden 2022 aikana kovin aktiivisesti, mutta yhteistyötä tehtiin pienemmällä järjestökoalitioilla mm. kampanjoissa, mielipidekirjoituksissa ja yhteistiedotteissa. Viestijäverkostossa on aktiivisesti mukana noin 20–30 järjestöä, joten 50 % osallistujatavoite Fingon jäsenjärjestöistä ohjelmakauden loppuun mennessä on vielä kaukana. Erityisesti keskiuusia ja pieniä järjestöjä olisi todella tärkeää

saada mukaan toimintaan. Kaikkein pienimmillä ja erityisesti vapaaehtois pohjalta toimivilla järjestöillä ei ole ammattiviestijöitä eikä voimavaroja toimia kovinkaan monissa verkostoissa. Tilanne peilaa hyvin Fingon jäsenjärjestöprofiiliin, jossa aktiivisimpia toimijoita on vain pieni osa järjestöistä. Yhteisen työn voidaan toki nähdä hyödyttävän myös vähemmän aktiivisia toimijoita.

Fingon sisällä työ matriisiorganisaatiossa ja moniammatillisissa tiimeissä mahdollistaa aiempaa tehokkaammin viestintään, tapahtumien järjestämiseen, vaikuttamistyöhön ja oppimiseen liittyvän osaamisen hyödyntämisen kaikessa ohjelmataavoitteen 3 saavuttamiseen tehtävässä työssä. Työ vie aikaa, ja vaatii sinnikkyyttä, mutta ensimmäiset merkit systeemisyyden näkymisestä Fingon työssä ovat jo havaittavissa ja näkyvät esimerkiksi vuodelta 2022 esiin nostetuissa keskeisissä onnistumisissa. Aiempaa tiiviimmin yhdessä työskentelevät ihmiset tukevat toisiaan sekä tavoitteiden saavuttamista vahvemmin.

OPIT JA MUUTOSTARPEET

1) Kaikki tulokset pohjaavat hyvään suunnitteluun.

Mitä aiemmin tiedämme, mitä olemme tekemässä, sitä paremmin pystymme sen tekemään, ja saamaan aikaan yksittäisten tulosten sijaan laajempaa vaikuttavuutta. Jatkamme edelleen panostusta vahvaan strategiseen suunnitteluun, mikä todennäköisesti aiheuttaa muutostarpeita esimerkiksi eri viestintäkanavien käyttöön. Tavoitteiden pohjalta pohdimme jatkossa vieläkin tarkemmin, mitä ja millä tyylillä viestimme kenellekin ja mitä kanavia ja välineitä missäkin tilanteessa käytämme.

2) Onnistumiset edellyttävät riittäviä taloudellisia ja henkilöstöresursseja.

Valitsemme, mitä teemme ja teemme sen hyvin. Laatu korvaa määrää. Myös työssä jaksaminen vahvistuu, kun oma tehtäväkenttä on selkeä ja jokainen pystyy hahmottamaan oman työnsä merkityksen osana laajempien tavoitteiden saavuttamista.

3) Toimintaympäristö muuttuu jatkuvasti ja joustavuutta tarvitaan.

Hyvällä suunnittelulla luomme tilaa reagoida myös ennalta arvaamattomiin tilanteisiin.

4) Mediatyössä kannanmuodostus taustalla on erittäin tärkeää, samoin tilanteeseen sopivan lähestymistavan valinta ja vahva

henkilöstövoimavarojen panostus median kontaktointiin.

Medianäkyvyyden kasvattaminen on ollut pitkään Fingon viestinnän suurin kehityshaaste. Kuten edellä on todettu, suunta on oikea ja sekä mediaosumien määrän että ansaitun median laskennallisen tavoitavuuden suhteen, mutta näkyvyyden vahvistaminen vaatii edelleen kovaa työtä.

Taulukko 6

Vuositalvoitteet 2022	Toteutunut
Ohjelman alatalvoite 3.1.: Fingon viestintä ja tapahtumat ovat saavuttaneet laajan yleisön ja herättäneet kiinnostusta kestäväan kehitykseen sekä kansalaisyhteiskunnan rooliin sen edistämisessä Vuositalvoite 3.1.1 Mediasuhteita on kehitetty erityisesti pääkaupunkiseudun ulkopuolella ja vuodelle 2022 valittujen teemojen medianäkyvyyttä on laajennettu Vuositalvoite 3.1.2 Uusia kohderyhmiä on talvoitettu, uusia kumppanuuksia on solmittu ja Fingon viesteille on saatu uusia puolestapuhujia	Talvoitteita tarkennettiin seuraavasti: Fingon viestintä on strategista ja pitkällä aikavälillä suunniteltua Vuositasolla valitsimme pääteemat, joihin viestinnässä keskitytään. Vuonna 2022 ne olivat eduskuntavaaleihin liittyvän viestinnän suunnittelu sekä ilmasto-oikeudenmukaisuus painottuen COP27-kokoukseen. Eriarvoisuuden vähentäminen toimii punaisena lankana kaikessa Fingon viestinnässä. Fingo on kertonut ja kuvittanut tietoa ajankohtaisista aiheista LNOB-näkökulmasta ja tarjonnut ideoita siitä, miten kaikki ihmiset voivat omalta osaltaan kantaa globaalia vastuuta Erityisesti COP-mediatyössä Fingo sai kerättyä ilmastoaiheista kiinnostunutta toimittajaverkostoa ja tuotua esiin globaalin etelän näkökulmia. Toimii, koska voit -kampanja toteutettiin onnistuneesti. Globaalit teemat näkyivät vahvasti Maailman Kuvalehden jokaisessa numerossa ja verkossa sekä Maailma kylässä -festivaalin ohjelmassa. Erityisesti tapahtumissa tuodaan esiin esimerkkejä toimintamahdollisuuksista ja kannustetaan tapahtumakävijöitä kantamaan globaalia vastuuta. Vuoden 2022 Maailma kylässä -festivaali toteutettu Festivaalin 2022 osalta jouduimme tekemään tammikuussa päätöksen toteuttaa tapahtuma pienimuotoisemmin useassa eri tapahtumapaikassa pandemiatilanteen aiheuttaman epävarmuuden ja taloudellisten riskien hallinnan vuoksi. Festivaali onnistui hyvin. Kävijämäärätalvoite ylitettiin selvästi ja medianäkyvyys kehittyi myönteisesti. Kävijätyytyväisyys oli hyvä ja merkittävästi pienemmän tapahtumabudjetin tuottotalvoite saavutettiin. Aloitetaan vuoden 2023 festivaalin valmistelut (teema, aluetuotanto, ohjelmasuunnittelu, viestintä, varainhankinta) Festivaalin 2023 teemaksi valikoitui Muutosvoima! Asiaohjelmahaku toteutettiin onnistuneesti syksyllä. Muutosvoima-teeman visuaalinen ilme ja sloganit toteutettiin onnistuneesti. Näytteilleasettajarekisteri avattiin Fingon uuteen tapahtumahallintajärjestelmään joulukuussa. Varainhankinta saatiin vauhtiin viiveellä vasta loppuvuodesta, jolloin priorisoimme sitä ja kohdensimme myyntiin enemmän henkilöstövoimavaroja. Myös alue- ja teknistä tuotantoa edistettiin. Tuetaan noin 10 torikaupungin Mahdollisuuksien toreja neuvonnan, koulutuksen ja vertaisoppimisen keinoin sekä viestinnällisen tuen avulla tuomaan toreilla esiin kestäväan kehityksen teemoja. Yhdeksässä torikaupungissa onnistuttiin koronan jälkeen jatkamaan toimintaa, toisissa ei vielä löynyt uusia tekijöitä ja uutta intoa. Kaikkia kaupunkeja kuitenkin kutsuttiin mukaan "uuteen alkuun" pandemian jälkeen. Paikalliskoordinaattorien viikonlopputapaaminen oli onnistunut. Toteutimme taustatutkimuksen, joka antaa hyvää tietoa torien kehittämistä varten tulevaisuudessa. MK&Tapahtumat-tiimin tapahtumaosaamista on hyödynnetty vuosikokouksen ja Fingon muiden tapahtumien kehittämiseksi Tiimin osaamista hyödynnettiin henkilöstövoimavarojen sallimissa puitteissa. Tapahtuma-ammattilaisten osaaamista hyödynnettiin mm. vuosikokouksen suunnittelussa esim. tuotantoon, ohjelmasuunnitteluun ja yhteistyöhön tapahtumapaikan kanssa liittyvissä asioissa sekä Mahdollisuuksien Torien kehittämisessä. Fingon omaa mediaa on kehitetty uusien kohderyhmien talvoittamiseksi ja globaali kansalaiskasvatustoiminta on talvoittanut uusia kohdeyleisöjä ja puolestapuhujia kestäväan kehityksen edistämiseen Maailman Kuvalehden kirjeenvaihtaja-konseptilla pyrimme herättelemään lehden seuraajiksi uusia kohderyhmiä. Instagramissa tehtiin systemaattista kehittämistyötä, ml. uusi ilme ja natiivisisäلتöjä nuorten kohderyhmien saavuttamiseksi. Lehden brändiä laajennettiin suunnittelemaalla Maailmanluokan klubi -tapahtumat ja elokuvanäytökset. Uusien kohderyhmien talvoittamista kokeiltiin myös teemojen avulla, mikä kuitenkin osoittautui haasteellisemmaksi. Esim. urheilujärjestöt eivät innostuneet jakamaan urheilu-teemaisen lehden juttuja esim. sosiaalisessa mediassa. Globaalin kansalaiskasvatuksen työ talvoitti uusia kohderyhmiä, osin GLOBS-hankkeen avulla (erit. aikuiskoulutuksen, tutkimuksen ja kasvatuksen toimijat). Hankkeessa nostettiin esiin erityisesti nuoria ja eri taustoista tulevia toimijoita kentältä. Facebookissa sitoutuminen ja seuraajamäärät kasvoivat. Fingon viestijöiden verkosto toimii aktiivisesti ja jäsenlähtöisesti Fingon jäsenjärjestöjen viestijöiden verkosto toimii tarvittaessa hyvinkin aktiivisesti ja jäsenlähtöisesti. Jäseniä aktivoidaan tiiviisti mukaan esim. yhteisten kampanjoiden suunnitteluun ja toteutukseen. Vuonna 2022 tapaamisia oli keskimääräistä vähemmän, mutta yhteyttä pidettiin muin välinein.

Ohjelman alataavoite 3.2.: Jäsenjärjestöjen viestintä-osaaminen ja globaalin kansalaiskasvatuksen osaaminen on vahvistunut

Vuositavoite 3.2.1: Fingon jäsenjärjestöjen globaalin kansalaiskasvatuksen osaamista sekä viestintä- ja vaikuttamisosaamista on vahvistettu koulutusten ja verkostoyhteistyön kautta

Tavoitteita tarkennettiin seuraavasti:

Nostamme jäsenistömme tarinoita ja oppimista vahvemmin viestinnässämme, ja tuemme vaikuttavan viestinnän kehittämistä

Järjestimme Julkisen puhumisen mestarikurssin, joka saa jatkoa vuonna 2024. Jäsenkirje on hyväksi havaittu viestintäväline ja jatkamme niiden tuottamista. Julkaisimme jäsenten blogeja Fingo.fi:ssä ja jäsenten tekemiä kampanjoita ja muita ulostuloja jaettiin Fingon somekanavissa. Kaksi jäsenjärjestöä oli esillä jokaisessa Maailman Kuvalehden numerossa ja juttuihin etsitään säännöllisesti haastateltavia Fingon jäsenjärjestöjen asiantuntijoista.

Järjestöjen ja muiden relevanttien toimijoiden globaalin kansalaiskasvatuksen osaamista, työn laatua ja yhteistyötä on vahvistettu mm. koulutuksen ja verkostoyhteistyön ja neuvonnan avulla.

GKK-oppimiskokonaisuus toteutettiin tavoitteiden mukaisesti. Palaute todensi, että oppeja on tullut paljon. GK-verkostoon ei vuonna 2022 tietoisesti panostettu yhtä paljon. VGK-kokonaisuus oli onnistunut, ja palaute erinomaista. DEAR-hausta informoimme ja neuvoimme Fingon jäseniä. Erillirahoitteiset, ohjelmatavoitetta 3.2. tukevat GLOBS- ja Transformer-hankkeet ovat onnistuneet todella hyvin. GLOBS toi uutta tuulta tuulta GKK-työhön ja moni kumppanuus on jatkunut hankkeen päätyttyä, mm. SITRA, VST, KVS, MixedFinns. Lisäksi panostimme Fingon DEAR-hankkeen suunnitteluun (FrameVoiceReport-jatkohanke)

Tuodaan esiin yhteiskunnallisia ilmiöitä, jotka vaikuttavat kehityspoliitiikan paradigmanmuutokseen, keskiössä dekolonisaatio (ml. tasa-arvo ja anti-rasismi)

Kehitysyhteistyön tulevaisuutta puitiin mm. Fingon järjestämässä työpajassa marraskuussa, joka oli osa laajempaa Sitran Finnsight-tapahtumaa. Kehityspoliitiikan muutokseen liittyviä ilmiöitä käsiteltiin myös Fingon viestinnässä, Maailman Kuvalehdessä sekä Fingon kevät- ja syyskokousten yhteydessä järjestetyssä Tulevaisuuden järjestöt -seminaarisarjassa.

Valmistelimme eettisen viestinnän ohjeita sekä vuodelle 2023 aikataulutettua viestinnän ja vaikuttamisen oppimiskokonaisuutta osallistaen jäsenjärjestöjämme suunnitteluprosessiin.

Ohjelman alataavoite 3.3.: Eri toimijat ovat saaneet tietoa globaalin kansalaiskasvatuksen keskeisen tärkeästä roolista Agenda 2030:n kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa

Vuositavoite 3.3.1 Globaalin kansalaiskasvatuksen merkitystä on avattu uusille toimijoille ja yhdessä kehitellen tuotettu sille työkaluja (Sitran hanke) sekä vaikutettu kansallisen ja EU-tason poliittisiin prosesseihin, jotta tavoite 4.7. huomioidaan niissä

Fingo on vaikuttanut relevantteihin kansallisen, EU- ja globaalin tason poliittisiin prosesseihin, jotta kestävä kehityksen tavoite 4.7 ja globaali kansalaiskasvatus huomioidaan niissä paremmin

Globaali kansalaiskasvatus nostettiin mukaan Fingon hallitusohjelma- ja eduskuntavaalivaikuttamiseen. Kansallinen 4.7 -työryhmä jatkoi työskentelyään. Tämä on Fingolle tärkeä vaikuttamisen ja vuoropuhelun väylä (järjestötoimijat, tutkijat, UM, OPH, OKM). VGK:n suhteen kommentoimme hakukriteerejä. Globaalilla tasolla käden jälkemme näkyy selvästi UNESCO 1974 -päivityksen ensimmäisessä luonnoksessa (monitoimijayhteistyö, esim. järjestöt, mainittu monta kertaa). Aikuiskoulutuksen ja -kasvatuksen konferenssissa CONFINTeAssa saimme joitakin viestejä läpi loppuasiakirjaan (Marrakech Framework for Action). HLPF-sivutapahtumassa nostimme esiin 4.7-viestiä, ja loimme uusia sekä vahvistimme olemassa olevia yhteyksiä. EU-tasolla kestävä kehityksen kasvatuksen päätelmiin saatiin viestejä läpi. Saimme kutsun mukaan komission Development Education and Awareness Raising -monitoimijaryhmään (DEAR MSG). Pitkäaikaisen vaikuttamistyömme tuloksena komission DG INTPA -osasto katsoo yhteyksiä nyt myös muihin komission pääosastoihin globaalin kansalaiskasvatuksen saralla. Fingon koordinoiman Bridge 47 -verkoston EU- ja globaalit 4.7-työryhmät tapasivat useasti, ja niissä käytiin hyviä keskusteluja (puhujien joukossa esim. UNESCO, komissio). Ryhmät tekivät yhteistyötä GKK- ja 4.7-vaikuttamisessa. Olimme puhujana mm. Filippiinien opetusministeriön GKK-konferenssissa, UIL:n 70-vuotiskonferenssissa, Belgian MOOC-seminaarissa, GENEn konferenssissa ja APCEIUn vuosiseminaarissa.

4. Tulosohtaus: kehittäminen ja arviointitoiminta

4.1. Tulosohtauksen toimivuus ja kehittäminen

Vuonna 2022 muutimme tulosohtausta merkittäväällä tavalla systeemisemmän ja vuorovaikutteisemman työskentelyn tukemiseksi. Muutimme organisaation rakennetta yksikkörakenteesta matriisiin, niin että operatiivinen toiminta siirrettiin kuudelle temaattiselle tiimille (1. Globaali kansalaiskasvatus, 2. Ketään ei jätetä, 3. Maailma kylässä ja tapahtumat, 4. Muutosvoimainen kehitysyhteistyö, 5. Kestävä talous/Rahavirrat, 6. Uudistumiskykyiset järjestöt) entisten kolmen yksikön (vaikuttamistyö, oppiminen, viestintä) muuttuessa asiantuntijoiden työskentelyä ja kehittymistä tukeviksi rakenteiksi. Muutos toteutettiin kevään aikana muutosneuvottelujen myötä, ja työ uudessa toimintamallissa aloitettiin kesän jälkeen. Erityisenä tarkoituksena oli tuoda organisaation eri osa-alojen osaajia työskentelemään entistä tiiviimmin yhdessä yhteisten tavoitteiden eteen sekä lisätä asiantuntijoiden vastuuta ja valtaa tulosohtauksessa.

Tulosohtauksen näkökulmasta uudessa rakenteessa keskeisiä rooleja ovat vanhasta rakenteesta säilyneiden yksikönvetäjien eli esihenkilöiden lisäksi tiiminvetäjät sekä tiimin- ja yksiköidenvetäjistä, toiminnanjohtajasta ja arvioinnin asiantuntijasta koostuva koordinaatioryhmä. Koordinaatioryhmä vastaa kokonaisuuden suunnittelusta ja seurannasta ja tiiminvetäjät siitä, että tulostavoitteet viedään tiimien toteutukseen ja seurantaan. Johtoelimiä on uudessa rakenteessa kolme: koordinaatioryhmä vastaa operatiivisesta toiminnasta,

mukaan lukien Fingon ohjelman suunnittelun ja toimeenpanon koordinoinnista, HOK henkilöstöhallinnosta ja organisaation kehittämisestä ja johdoryhmä organisaation strategisesta suunnasta.

Uusi toimintamalli vaatii tuekseen työn tarkoituksenmukaisesti huomioivat PMEL-prosessit. Aloitimme näiden päivityksen vuoden 2022 kolmannella neljänneksellä ja työ jatkuu rakenteen vakiintuessa. Samalla huomioimme vuoden 2022 keväällä saadut MEL-arvioinnin suositukset seurannan ja raportoinnin keventämisestä ja yhdenmukaistamisesta sekä tavoitteiden fokusoinnista. Arviointitoiminta tukee jatkossakin tulosohtausta itsearviointin ja ulkoisten arviointien avulla. Jälkimmäisten osalta päädyimme keskittämään ohjelmakauden resurssit yhteen isompaan ohjelmatason arviointiin alkuperäisessä suunnitelmassa olleiden temaattisten arviointien sijaan. Tämä ohjelmaarviointi toteutetaan vuoden 2024 loppuun mennessä, jotta tuloksia voidaan hyödyntää uuden ohjelman suunnittelussa.

4.2. Keskeiset ohjelmatason arvioinnit ja niissä käytetyt menetelmät

Raportointivuonna eli ensimmäisenä ohjelmavuonna ei toteutettu ulkoisia evaluaatioita. Vuonna 2021 aloitettu PMEL-evaluaatio valmistui maaliskuussa 2022. Johdon vastine siihen valmistui toukokuun alussa. Evaluaation keskeiset suositukset ja johdon vastineessa sovitut toimenpiteet liittyivät seuraaviin toimiin: muutosteorian tarkentaminen ja sen omis-

tajuuden vahvistaminen, seurantatyökalujen ja -prosessien keventäminen ja sujuvoittaminen, MEL-prosessien selkiyttäminen henkilökunnalle, pitkän aikavälin muutosten seurannan kehittäminen (outcome harvesting), organisaation oppimisen mahdollisuuksien ja tilojen lisääminen ja vahvistaminen. Vuoden 2022 aikana etenimme erityisesti kolmen ensimmäisen teeman osalta. Ohjelmasta vastaavien johtajien irtisanoutuminen syyskuussa ja joulukuussa vähensi merkittävästi PMEL-työn resursseja sekä ohjausta, ja hidasti siten evaluaation suositusten toimeenpanoa.

PMEL-evaluaatiossa pyrittiin toimintaa ohjaavaan lähestymistapaan (vrt. utilization-focused evaluation). PMEL-työntekijämme keskustelivat viikoittain evaluaattoreiden kanssa. Menetelmään sisältyi myös kirjallisen materiaalin analyysi sekä yksilöhaastattelut, joihin osallistui Fingon henkilökuntaa sekä muita keskeisiä toimijoita, kuten hallituksen ja rahoittajan edustajia. Lisäksi evaluaation toteutukseen liittyi evaluaattorin vetämä kokeilu, jossa testasimme portfolio sensemaking-menetelmän toimivuutta Fingon sisäisen oppimisen tukemisessa. Monien muiden sisäisten prosessien ollessa käynnissä (muutosneuvottelut sekä toiminnan suunnittelu uudessa toimintamallissa) siirsimme kokeilun toteutusta vuoden 2023 alkuun, ja yhdistimme sen organisaation yhteiseen vuoden 2022 tulosten tarkasteluun.

Emme myöskään toteuttaneet laajoja itsearviointeja vuonna 2022. Perinteinen vuoden 2021 tuloksia tarkasteleva Vuoden opit ja oivallukset -tilaisuus peruttiin muutosneuvottelujen vaikuttaessa toimintaan tammi-huhtikuussa. Toteutimme toimintaympäristöön liittyvän tarkoituksenmukaisuuden, koherenssin ja vaikuttavuuden itsearvioinnin hyvin kevyesti toiminnansuunnittelun yhteydessä koko henkilökunnan voimin. Analysoimme johdon kokoamia toimintaympäristön trendejä suhteessa tiimien temaattiseen työskentelyyn ja vuoden 2023 suunnitelmien priorisointiin. Pienempiä after action review (AAR) -tyyppisiä itsearviointeja toteutimme isompien toimintakokonaisuuksien yhteydessä, esimerkiksi päättäjäkyselyn

ja toiminnansuunnittelun jälkeen. Vakiinnutamme edelleen tarkastelun ja oppien keruun systemaattisointia organisaatiossa.

4.3. Keskeiset riskit, toteutuminen ja varautuminen

Fingon keskeiset tunnistetut riskit liittyvät toimintaympäristön muuttumiseen kielteiseen suuntaan järjestöjen toimintaedellytysten ja kehityspolitiikan kannalta. Nämä riskit myös toteutuivat jossain määrin. Myös Fingon rahoituksen väheneminen, henkilöstön suuri vaihtuvuus ja osaamisvaje sekä järjestöjen väärinkäytösten tuoma negatiivinen julkisuus aiheuttavat riskejä Fingon ohjelman toteutukselle. Riskimatriisissa tunnistetaan myös muita, vaikutukseltaan pienempiä riskejä. Kaikille riskeille on laadittu varautumistoimenpiteitä.

Riskejä seurataan jatkuvasti osana Fingon toimintaa. Syksyllä 2022 vuoden 2023 toimintasuunnitelman laatimisen yhteydessä totesimme seuraavien riskien todennäköisyyden nousseen ja lisäsimme toimenpiteitä niiden ehkäisemiseksi:

Kansalaisjärjestöjen toiminnan julkisen tuen väheneminen – riskiä hallitaan seuraavilla toimenpiteillä:

Jäsenten valmiuksien kehittäminen viestintätaitoissa ja jäsenjärjestöjen viestintäyhteistyön vahvistaminen. Yleisön asennetutkimusten ja VaLary:n raporttien seuranta ja analysointi, jäsenjärjestöjen työn tulosten viestintä, yhteistyö muiden kattojärjestöjen kanssa.

Yleisön vähäinen kiinnostus kestävään kehitykseen ja sen edistämiseen – riskiä hallitaan seuraavilla toimenpiteillä:

Viestintätyö, joka yhdistää globaalit haasteet paikallistasolle Suomessa ja nostaa esille innostavia mahdollisuuksia toimia ja edistää kestävä kehitystä. Selkeiden ja ymmärrettävien sisältöjen tuottaminen inhimillisellä otteella. Vaikuttavien puhujien löytäminen eri sektoreilta keskeisten viestien jakamiseen.

Henkilöstön osaamistarpeisiin liittyvät riskit – riskiä hallitaan seuraavilla toimenpiteillä:

Uusien työntekijöiden systemaattinen perehdytys, osaamiskeskustelut kuukausi- ja puolivuositaiten keskustelujen yhteydessä, osaamisen johtaminen ja kehittäminen vuosikellon mukaisesti huomioiden Fingon strategian ja ohjelman tavoitteet, sekä muuttuvan toimintaympäristön vaatimukset.

COVID-19-pandemia vaikutti Fingon toimintaan vielä kevätkauden ajan. Järjestimme koulutustointaa verkossa, ja toteutimme Maailma kylässä -festivaalin huomattavasti normaalia pienimuotoisemmin. Pikaisella aikataululla uudelleen suunniteltuna ja toteutettuna tapahtuma onnistui kuitenkin erittäin hyvin.

Myös ihmisten jaksaminen oli tiukoilla sekä pitkään jatkuneen etätyöskentelyn että työn kuormituksen ja jatkuvan kiireen tunteen vuoksi. Työilmapiiriin vaikuttivat osaltaan myös keväällä käydyt muutosneuvottelut ja niiden pohjalta toteutetut henkilöstövähennykset ja toimintojen uudelleenjärjestelyt.

4.4. Fingon riskienhallintajärjestelmän toimivuus ja järjestelmän kehittäminen

Päivitimme Fingon riskienhallintaa vuonna 2021 aiempaa selkeämmäksi ja dynaamisemmaksi. Vuonna 2022 emme tehneet järjestelmään erityisiä kehittämistoimenpiteitä. Riskienhallintajärjestelmän vastuut ovat selkeät, ja järjestelmä toimi hyvin suunnittelu- ja raportointisyklin rinnalla vuoden aikana. Seuraavaksi vahvistamme tiimeissä tapahtuvaa riskienhallintaa ja parannamme näin riskienhallinnan läpileikkaavuutta uuden toimintamallimme moniammatillisissa tiimeissä.

5. Ohjelman hallinto

5.1. Hallinnon muutokset ja kehittämistoimet

Muutimme heinäkuussa uuteen huomattavasti pienempään toimitilaan, joka mahdollistaa erilaiset työskentelytavat niin etä-, lähi- kuin hybridityön osalta. Toimitilaratkaisulla pienensimme merkittävästi toimintamme ilmastovaikutuksia ja pystymme käyttämään resursseja kustannustehokkaasti. Energiankulutus siirryttäessä 1400 neliöstä 400 neliöön pieneni huomattavasti (lämmitys / valaistus). Uudella toimistotalolla on LEED Platinum -luokitus ja tavoitteena olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Vuokrasopimus on tehty neljäksi vuodeksi. Keväällä 2022 käytyjen muutosneuvottelujen pohjalta sihteerin ja toimistokoordinaattorin tehtävät yhdistettiin yhdeksi tehtäväksi ja toinen lakkautettiin.

Muutosneuvotteluissa päätimme myös käynnistää taloushallinnon toimintojen uudelleenjärjestelyn. Julkisen hankintamenettelyn jälkeen päätimme ulkoistaa kaikki taloushallinnon toiminnot Greenstep Oy:lle ja lakkauttaa Fingon taloushenkilön tehtävän. Kirjanpito tehtävät siirtyivät tilitoimistolle marraskuun alusta ja palkanlaskenta vuodenvaihteessa. Luovuimme myös suunnitellusta controller-tehtävän perustamisesta ja päätimme hankkia osaamista talousraportoinnin kehittämiseen ostopalveluna. Ostopalveluiden koordinoimista ja talouden kokonaisuudesta vastaa Fingon hallintojohtaja.

IT-palveluiden osalta päädyimme etsimään ulkoisen kumppanin (IT-projektipäällikköpalvelu) koordinoimaan IT-tukipalveluita ja kehitystyötä, kun vakituinen työntekijä irtisanoutui.

Otimme käyttöön Kongressi-järjestelmän tapahtuma- ja koulutusilmoittautumisten hallintaan, mikä mahdollistaa nykyisten tietosuoja-asetusten (GDPR) täyttämisen Fingossa. Kaikki ilmoittau-

tumistiedot säilytetään Kongressissa. Kongressin käyttö myös yhtenäistää tapahtumien järjestämistä jäsenille on selkeämpää. Kongressin kautta Fingon tilaisuuksiin liittyvä seuranta ja raportointi on entistä sujuvampaa. Kongressi automatisoi monia osia tapahtumien järjestämisessä ja siten vähentää yksittäisten työntekijöiden aiemmin tekemää työtä.

5.2. Muutokset ja kehittämistoimet ohjelman henkilöstössä

Vuoden 2022 aikana Fingossa kokonaisuutena työskenteli yhteensä 52 työntekijää. Vuoden lopussa työsuhteessa oli 36 henkilöä, joista 32 ohjelmatyössä, 1 hanketyössä ja kolme palkattomalla vapaalla. Henkilötyövuosia kertyi yhteensä 38,5. Työsuhteisista 78 % oli naisia ja 22 % miehiä. Henkilöstön nettovaihtuvuus oli 13,3 %.

Keväällä 2022 käytyjen muutosneuvottelujen ja kahden päättyneen hankkeen vaikutukset näkyvät henkilöstötuloksissa henkilöstömäärän ja henkilötyövuosien laskuna, sairauspoissaolojen lisääntymisenä sekä rekrytointien vähäisyytenä. Kolmen vakituisen työntekijän työsuhte päättyi muutosneuvottelujen lopputuloksena, kun tehtäviä lopetettiin. Rekrytointeja teimme ainoastaan sijaisuuksiin ja määräaikaiseen hankkeeseen.

Johtajavaihdoksia tapahtui vuoden 2022 aikana. Fingon oppimisen johtaja irtisanoutui syyskuussa ja oppimisen johtajalta ohjelmavastuun ottanut vaikuttamistyön johtaja joulukuussa. Henkilövaihdokset aiheuttivat joitakin viivästyksiä ohjelmaan liittyviin prosesseihin, esim. tuloksellisuuden laadullisen seurannan vahvistamiseen.

Uudistimme myös henkilöstön työtyytyväisyyttä mittaavan kyselyn. SIQNI-kyselyn avulla pyrimme saamaan syvällisempää ymmärrystä työntekijä-

Organisaatorakenne – yksiköt linjassa, tiimit matriisissa

*Ei esihenkilö, koko organisaation toiminnan läpileikkaava johtajan tehtävä

kokemuksesta sekä tietoa organisaation vahvuuksista ja kehittämistarpeista. Kokonaistyytyväisyydessä oli kovasti hajontaa, mikä on tyypillistä organisaation muutostilanteissa.

Kyselyn mukaan fingolaisille työssä merkityksellisimpiä asioita tärkeysjärjestyksessä olivat vapaus tehdä töitä ajasta ja paikasta riippumatta, organisaation edustama arvomaailma, organisaation innostava päämäärä ja tavoite, vaikuttamismahdollisuudet omaan työhön ja työympäristöön sekä mielekkäät työtehtävät. Merkityksellisimmissä asioissa eniten kehitettävää arvioitiin olevan seuraavissa: luotettava ja kyvykäs johto, työntekijöiden tasa-arvoinen kohtelu sekä omia kiinnostuksia vastaavat kehitysmahdollisuudet.

Fingon hybridityöyhteisön toimintakulttuuri pohjautuu pandemian aikana koottujen oppien ja

onnistumisten pohjalle ja tukee vahvemmin Fingon strategian toimeenpanoa sekä henkilöstön itseohjautuvuutta ja yksilöllisiä valintoja. Virtuaaliset työskentelytavat, etä- ja läsnätyön yhdistäminen ja ketterät kokeilut jäivät pysyvästi käyttöön.

OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Järjestimme henkilöstölle Collective Leadership -koulutuskokonaisuuden. Collective Leadership -ajattelu tukee Fingon strategian ja ohjelman toimeenpanoa vahvistamalla muutosvoima-ajattelua, jossa kattojärjestö toimii yhdessä jäsenjärjestöjensä ja keskeisten kumppanien kanssa tavoitteidensa edistämiseksi. Kollektiivisen johtamisen periaatteet näkyvät myös matriisimaisessa organisaatorakenteessa, jossa ohjelman toimeenpanoa

ja seurantaan tehdään tiimit ja yksiköt yhdistävässä koordinaatioryhmässä.

Vuonna 2021 käynnistynyt kokeilukulttuuri-projekti päättyi keväällä. Kokeilukulttuurin myötä olemme saaneet luoduksi uutta ajattelua, rakenteita ja tapoja sekä työkulttuuria, joka tukee innovointia ja kokeiluja. Hyödynsimme näitä oppeja myös uuden toimintamallin suunnittelussa.

Syksyllä teimme sisäisen kartoituksen tasa-arvo-osaamisesta, jonka perusteella laadimme vuonna 2023 suositukset tasa-arvon valtavirtaistamisen vahvistamiseksi, niin että Fingon osaaminen ja seurantajärjestelmät vahvistuvat. Osaamisen kehittämiseen perustimme PMEL-evaluaation suositusten mukaisesti sisäisen työryhmä, jonka tehtävä on kirkastaa Fingon oppimisen tarpeita ja nykyisiä käytänteitä koko henkilökunnalle, ja tuoda jatkuvan oppimisen aatos tiukemmin osaksi Fingon toimintatapoja.

6. Taloushallinto ja talousarvion toteutuminen

FINGON TILINPÄÄTÖS

Fingon varsinaisen toiminnan kulujäämä vuodelta 2022 oli 3,7 miljoonaa euroa. Henkilöstökulujen osuus tästä oli 2,3 miljoonaa euroa (63 %). Kulujäämä pieneni vuoteen 2021 verrattuna 21 % joutuksen sekä hanketoiminnan määrän laskemisesta että ohjelmatoiminnan supistumisesta.

Ulkoministeriön ohjelmatusien osuus Fingon toiminnan rahoituksesta oli 90 %. Fingon oma varainhankinta koostui pääasiassa jäsenmaksutuotoista, joita saimme 60 155 euroa. Varsinaisesta toiminnasta kertyi 248 700 euroa tuottoja. Suurin tulonlähde oli Maailma kylässä -festivaali. Muita julkisia avustuksia oli tilikaudella käytössä yhteensä 100 700 euroa.

Tilikauden tulos on 15 218,06 euroa alijäämäinen. Alijäämäisen tuloksen taustalla on kertaluonteiset kustannukset, jotka eivät ole hyväksyttävissä kustannuksia julkisilta tahoilta saatuihin rahoituksiin. Alijäämä katetaan Fingon omasta pääomasta.

OHJELMAN KOKONAISKULUT JA OMARAOITUS

Ohjelman kokonaiskulut olivat 3 806 194,14 euroa.

Ohjelman omarahoituksen määrä oli 287 594 euroa, joka vastaa 7,56 % ohjelman raportoitavista kokonaiskuluista. Omarahoitus kertyi Maailma kylässä -festivaalilta (107 580 euroa), Maailman Kuvalehdestä (77 463 euroa), tilavuokratuotoista (20 626 euroa), oppimistoiminnasta (43 028 euroa) sekä Fingon jäsenmaksutuotoista (38 897 euroa).

Tilikaudelle myönnettiin ohjelmatuskeu yhteensä 3 545 250 euroa, lisäksi käytössä oli vuodelta 2021

siirtynyt avustus 212 273 euroa, eli yhteensä avustusta oli käytössä 3 757 523 euroa. Tästä käytettiin vuoden 2022 aikana 3 518 600 euroa.

Fingolle myönnetyn ohjelmatusien jäätyä haettua pienemmäksi koko ohjelman talousarvio on laadittu siten, että ensimmäisiltä ohjelmavuosilta avustusta jää käytettäväksi vuosina 2024 ja 2025, jolloin avustuksen vuosimyöntötaso laskee. Vuoden 2022 talousarvion ja toiminnan muutoshakemuksessa, jonka ministeriö hyväksyi marraskuussa 2022, vuosimyönnöstä jätettiin nostamatta 238 923 euroa.

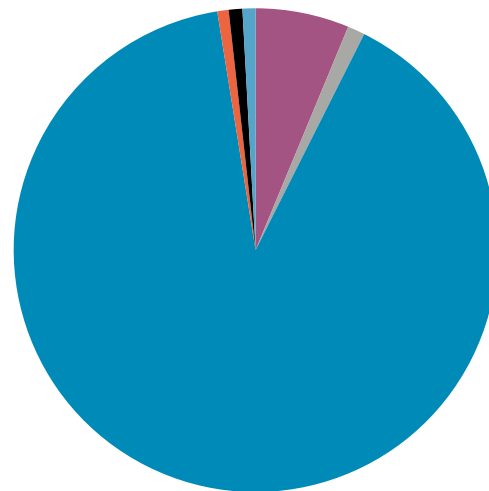
TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Keväällä 2022 toimintaamme vaikutti vielä pandemia, joka vähensi sekä matkustukseen että tilaisuuksiin liittyviä kuluja, ja esimerkiksi Maailma kylässä -festivaali toteutettiin pienimuotoisempana tapahtumana. Ohjelmabudjetin sopeuttaminen myönnettyyn rahoitukseen koko ohjelmakaudelle, vuodelta 2021 käyttämättä jäänyt 212 273 euron avustus, osana muutosneuvotteluja toteutettu toimintamallin muutos sekä hallintokulujen tulkinnaasta ja laskentatavasta käyty keskustelu ministeriön kanssa huomioitiin kerralla lokakuussa tehdyssä ja ministeriön hyväksymässä päivitettyssä talousarviossa ja muutoshakemuksessa. Kokonaisuutena saimme ohjelmavuoden budjetin päivitettyä niin tarkaksi, että merkittäviä poikkeamia toteuman ja budjetin välille ei jäänyt.

Ohjelman päivitetty kokonaisbudjetti toteutui 99-prosenttisesti. Henkilöstökulubudjetti toteutui kokonaisuutena suunnitellusti, toimintakulut

Rahoituksen jakauma 2022

TUOTOT	SUMMA (T€)	
Tuotot toiminnasta	249	6 %
Oma varainhankinta	46	1 %
Ulkoministeriön ohjelmatuki	3 579	90 %
Hgin kaupungin avustus Maailma kylässä festivaalille	30	1 %
Sitra Sivistys+ rahoitus	36	1 %
Opetushallitus rahoitus	34	1 %
Yhteensä	3 974	100 %

jäivät 2 % budjetoidusta. Ohjelmataavoite 1 (Suomen ja EU:n vastuunkantajan rooli) ylitti budjettivaruksen 2 %, johtuen henkilöstökulujen budjetoinnissa tapahtuneesta virheestä. Ohjelmataavoite 2 (Suomalaisten järjestöjen valmiuden vahvistus) toteutui kokonaisuutena lähes suunnitellusti. Ohjelmataavoite 3 (Kansalaisten sitoutuminen kestävään kehitykseen) toteutui samoin kokonaisuutena lähes suunnitellusti. Ohjelmataavoite 4 (Organisaation jatkuva uudistuminen) jäi 4 % budjetoitua pienemmäksi, koska suunniteltuja toimenpiteitä siirtyi vuodelle 2023 ja henkilöstökulujen jäätyä lomapalkkavelan muutoksen vuoksi budjetoitua pienemmäksi.

Hallintokulujen osuus ohjelman kokonaiskuluista oli 20 %, joka vastaa rahoitusehtoa. Se osuus hallintokuluista, joka ei mahtunut 20 % kriteeriin, 22 200 euroa, siirrettiin pois ohjelmakuluista ja katettiin Fingon omasta varainhankinnasta.

Talousarvion toteuman seuranta ja ennustaminen kehittyi vuoden 2023 aikana, kun reaaliaikainen budjettiseuranta saadaan käyttöön. Henkilöstöbud-

jetin parempaa seuranta varten lomapalkkavelka kirjataan vuodesta 2023 kuukausittain.

KUSTANNUSTEHOKKUUDEN ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN

Jatkoimme Fingon talouden toteuman ja ennustamisen kehittämistä. Syksyllä laajemmin yhdessä toimintansa aloittaneiden tiimien kanssa tehty talousarviopäivitys toi toiminta-avustuksen käytön kokonaisuutena aiempaa tarkemmalle tasolle. Siirsimme reaaliaikaisen budjettiseurannan laajamittaisen käyttöönoton alkuvuoteen 2023.

Hallintokuluja kertyi tilikaudella 22 200 euroa enemmän kuin ohjelman rahoitusehto sallii. Ylimenevä osuus katettiin Fingon omasta varainhankinnasta. Vuoden 2022 kesällä tapahtunut toimitilavaihdos sekä hallinnon toimintojen uudelleenjärjestelyt aiheuttivat kertaluontoisia lisäkustannuksia. Muutosten kautta saatavat taloudelliset säästöt näkyvät kokonaisuudessaan vasta vuoden 2023 budjetissa.

Löydä asiantuntijasi:
fingo.fi/yhteystiedot

Katso ketkä kaikki
ovat Fingon jäseniä:
fingo.fi/jasenet

*Olemme noin 270 kehitys-
järjestön kattojärjestö.
Teemme töitä, jotta maailma
olisi reilumpi. Ihan kaikille.*

Suomalaiset kehitysjärjestöt
Finnish Development NGOs Fingo ry